

**OPISKELUHUOLLON SUUNNITELMA
KESKI-POHJANMAAN KOULUTUSYHTYMÄ
2021**

Sisällys

1. OPISKELUHUOLTO	4
1.1. Yhteisöllinen opiskeluhoito	5
1.2 Yksilökohtaiset opiskeluhoitoon palvelut	7
1.3. Oppilaitoskohtainen yksilöllisen opiskeluhoitoon asiantuntijaryhmä	12
1.3.1 Opiskeluhoitoon rekisterit ja kertomukset.....	12
2. Asuntolatoiminta	13
2.1. Keski-Pohjanmaan ammattiopisto, ammattikampus.....	14
2.2. Kälviän toimipaikka	15
2.3. Kannuksen toimipaikka	16
2.4. Kaustisen toimipaikka	16
2.5. Perhon toimipaikka	17
3. Turvallisuuden, terveyden ja hyvinvoinnin edistäminen	17
4. KPEDU	18
4.1. Ennaltaehkäisy:	18
4.2. HOKS ja tuki	19
4.3. Seuranta ja puuttuminen	19
4.4.Ohjaus- ja kurinpitokäytänteet	20
4.4.1. Opiskelijan poistaminen oppitunneilta	20
4.4.2. Kirjallinen varoitus.....	21
4.4.3. Mikäli teko tai laiminlyönti on vakava tai hän jatkaa epäasiallista käyttäytymistä kirjallisen varoituksen saatuaan	21
4.4.4. Opiskeluoikeuden menettäminen.....	22
4.4.5. Opiskeluoikeuden peruuttaminen	22
4.4.6. Eronneeksi katsominen	24
4.4.7. Opiskelija aikeissa keskeyttää	25
4.4.8.Eroaminen oppilaitoksesta.....	25
5. Sidosryhmien kanssa tehtävä yhteistyö	25
5.1. Oppilaitoksen ja huoltajien välinen yhteistyö.....	25
5.2. Saattaen vaihto yhteistyö, opiskelijan, huoltajan, perusopetuksen ja työ- ja elinkeinotoimiston välillä	26
5.3. Yhteistyö lastensuojelulain mukaan.....	27
5.3.1. Yhteydenotto sosiaalihuoltoon tuen tarpeen arvioimiseksi	28
5.4 Mielenterveys ja yhteistyö toimijoiden kanssa.....	30
5.5. Yhteistyö työ- ja elinkeinotoimiston kanssa	32
5.6. Etsivä nuorisotyö	33
5.7. Nuorten ohjaus- ja palveluverkosto	33

5.8. Yhteistyö seurakunnan kanssa	34
5.9. Yhteistyö poliisin kanssa.....	34
6. Savuttomuuden edistäminen ja päihteiden käytön ennaltaehkäisy.....	34
7. Toimintaohje kiusaamisen, syrjinnän, häirinnän ja väkivallan ehkäisyyn ja puuttumiseen	41
8. Toimintaohje opiskeluun liittyvien matkojen, kuljetusten ja odotusaikojen turvallisuutta koskien	46
9. Hankkeiden tuottamat palvelut	47
10. Opiskeluhoitosuunnitelman toteuttaminen ja seuranta	50
10.1. Opiskeluhoitoon ohjausryhmä	50
10.2. Opiskeluhoitoryhmä	50
10.3. Hyvinvointiryhmä	50
10.4. Omavalvonta	51
10.5. Hyvinvoinnin vuosikello.....	52
11. LINKKEJÄ.....	54

1. OPISKELUHUOLTO

Opiskeluhuollolla tarkoitetaan opiskelijan hyvän oppimisen, hyvän psyykkisen ja fyysisen terveyden sekä sosiaalisen hyvinvoinnin edistämistä ja ylläpitämistä sekä niiden edellytyksiä lisäävää toimintaa oppilaitosyhteisössä. Opiskeluhuolto on myös toimintaa, jonka avulla tuetaan yhteisöllistä ja yksilöllistä hyvinvointia sekä terveellisen ja turvallisen oppimisympäristön syntymistä, edistetään mielenterveyttä ja ehkäistään syrjäytymistä sekä edistetään oppilaitosyhteisön hyvinvointia. Opiskeluhuollon avulla tuetaan myös oppimista sekä tunnustetaan, lievennetään ja ennaltaehkäistään mahdollisimman varhain oppimisen esteitä, oppimisvaikeuksia ja opiskeluun liittyviä muita ongelmia.

Opiskeluhuollon järjestämisen ohjeissa ja oppaissa käytetään myös tavoitteen mukaista käsitettä opiskeluhyvinvointi. Lisäksi yleisesti käytössä ovat termit opiskelijahuolto ja opiskelija-palvelut.

Koulutuksen järjestäjä vastaa siitä, että opetussuunnitelman mukainen tai ammatillisesta koulutuksesta annetun lain 99 §:n 1 momentissa tarkoitettuun koulutuksen järjestäjän päätökseen perustuva opiskeluhoitosuunnitelma toteutuu. Koulutuksen järjestäjän on järjestettävä opiskeluhoito yhteistyössä opetustoimen ja sosiaali- ja terveystoimen opiskeluhoitopalveluista vastuussa olevien viranomaisten kanssa siten, että opiskeluhollosta muodostuu toimiva ja yhtenäinen kokonaisuus.

Opiskeluhoito kuuluu ammatillisen koulutuksen perustutkintokoulutuksessa, valmentavassa koulutuksessa ja kansanopistossa oleville opiskelijoille. Lisäksi lakia sovelletaan oppivelvolliseen, joka opiskelee ammattitutkintokoulutuksessa.

Hyvinvoiva oppimisympäristö tarkoittaa ammatillisen koulutuksen järjestämisen tarkastelua terveyden ja hyvinvoinnin edistämisen näkökulmasta. Hyvinvoivan oppimisympäristön mallissa on määritelty terveyden ja hyvinvoinnin edistämisen keskeiset toimenpiteet johtamisen, opetuksen järjestämisen, opetuksen sisältöjen ja opetuksen tukipalvelujen toteuttamisessa. Työkyvyn ja hyvinvoinnin ylläpitämisen osaamistavoitteiden sekä ammatillisten tutkinnon osien terveyttä, turvallisuutta ja toimintakykyä edistävien ammattitaitovaatimusten saavuttaminen edistävät osaltaan opiskeluholloille asetettujen tavoitteiden saavuttamista. Ammatillisessa koulutuksessa tulee motivoida opiskelijoita myös työkykypassin tai sen osien suorittamiseen. Opiskelun edistämiseksi tarvitaan myös joustavaa yhteistyötä työelämän kanssa, sekä muuta monialaista asiantuntijuutta ja viranomaisyhteistyötä, erityistä tukea sekä kuntouttavia toimenpiteitä.

Yhteisöllisellä opiskeluholloilla tarkoitetaan toimintakulttuuria ja toimia, joilla koko opiskeluyhteisössä edistetään opiskelijoiden oppimista, hyvinvointia, terveyttä, sosiaalista vastuullisuutta, vuorovaikutusta ja osallisuutta sekä opiskeluympäristön terveellisyyttä, turvallisuutta ja esteettömyyttä.

Yksilökohtaisella opiskeluholloilla tarkoitetaan yksittäiselle opiskelijalle annettavia

- 1) opiskeluterveydenhuollon palveluja,
- 2) opiskeluhoollon psykologi- ja kuraattoripalveluja
- 3) monialaista yksilökohtaista opiskeluhoitoa.

Opiskeluhoollon yksilökohtaisten palvelujen järjestämisessä tulee suosia varhaisen puuttumisen malleja ja madaltaa eri keinoin opiskelijoiden kynnyksiä hakea ajoissa tarvitsemaansa tukea tai palveluja. Yksilökohtaisessa opiskeluhollossa luottamuksellisuus ja tietosuojat ovat olennaisia toiminnan onnistumien edellytyksiä ja sen eettinen perusta.

1.1. Yhteisöllinen opiskeluhoito

Keski-Pohjanmaan ammattiopistossa yhteisöllisellä opiskeluhoitolla tarkoitetaan toimia, joilla edistetään opiskelijoiden ja opiskeluyhteisön oppimista, osallisuutta, terveyttä, turvallisuutta, esteettömyyttä, ja hyvinvointia. Yhteisöllisen opiskeluhoiton toimien suunnittelu ja toteuttaminen tapahtuu toimipaikkakohtaisissa opiskeluhoitoryhmissä opiskeluhoiton vuosikellon mukaisesti.

Painopisteet määritellään opiskelijapalautteiden perusteella, joita saadaan mm. kouluterveys-kyselystä, tasa-arvo- ja yhdenvertaisuuskyselystä, Tea-viisarin tuloksista, amispalautteista (ARVO) sekä opiskelijakunnalta saadusta palautteesta.

Yhteisöllinen opiskeluhoito ja osallisuuden vahvistaminen

Keski-Pohjanmaan ammattiopistossa ja kansanopistossa pyritään edistämään opiskelijoiden osallisuutta ja huolehtimaan siitä, että opiskelijoilla on mahdollisuus osallistua oppilaitoksen toimintaan sen kehittämiseen sekä ilmaista mielipiteensä opiskelijoiden asemaan liittyvissä asioissa. Opiskelijoilla on mahdollisuus osallistua tutkintokohtaisten toteuttamissuunnitelmien/opetussuunnitelmien ja järjestyssääntöjen valmisteluun.

Oppilaitoksella on opiskelijoista muodostuva opiskelijakunta. Opiskelijakunnan tehtävänä on edistää opiskelijoiden yhteistoimintaa, vaikutusmahdollisuuksia ja osallistumista sekä kehittää opiskelijoiden ja koulutuksen järjestäjän välistä yhteistyötä. Opiskelijakunnat myös osaltaan valmistavat opiskelijoita aktiiviseen ja kriittiseen kansalaisuuteen.

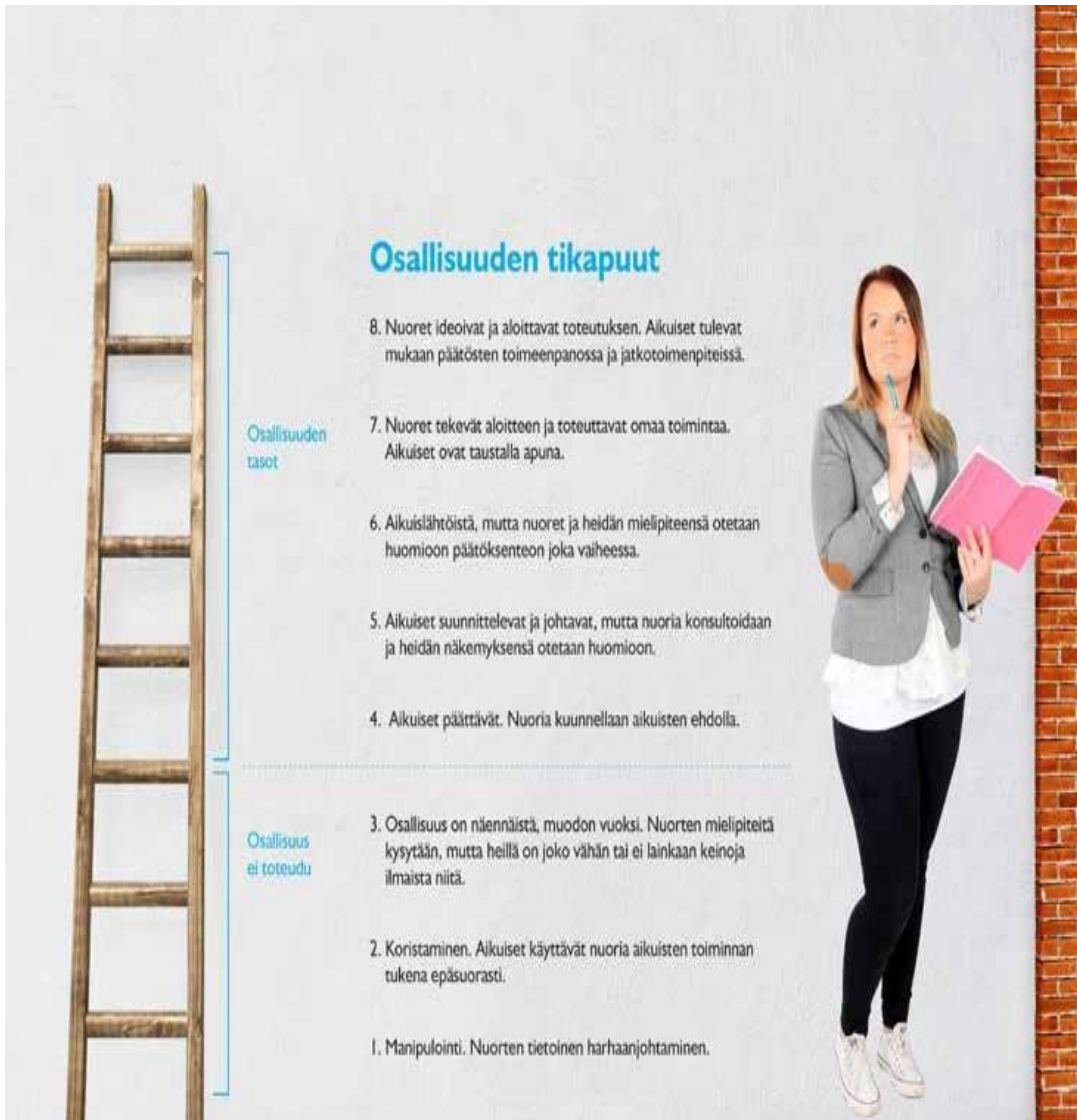
Keski-Pohjanmaan ammattiopiston opiskelijoille tarkoitettu opiskelijayhdistys Keko luo ja kehittää opiskelijoille vapaa-ajan toimintaa ja valvoo opiskelijoiden etuja opiskelun ajan. Opiskelijayhdistyksen hallitukseen valitaan joka vuosi uusia jäseniä sekä varajäseniä opiskelijoistamme. Opiskelijoita on edustettuna eri työryhmissä. Opiskelijoiden hyvinvointia ja sitoutumista opintoihin edistetään myös luomalla edellytyksiä opiskelijoiden omaan osallisuuteen perustuvaan toimintaan.

Keski-Pohjanmaan ammattiopistossa ja kansanopistossa on useita erilaisia yhteistyötapoja ja toimenpiteitä opiskelijoiden ja heidän huoltajiensa osallisuuden vahvistamiseksi mm:

- Kotiväenillat
- Wilma
- Avointen ovien päivät / tutustumispäivät
- Ryhmäytymispäivät
- Yhteistyöpäivät
- Yläkoulujen vanhempainillat
- Opiskelijakunta
- Tutor-toiminta (asuntolatutor, liikuntatutor, harrastetutor, digitutor)
- Liikuntapäivät
- Hyvinvointipäivät
- Liikennevalistus
- Saku Stars, Saku Sports
- Savuttomuusryhmän teemat
- Moniammatillinen yhteistyö oppimisympäristöjen terveellisyyden, turvallisuuden sekä oppilaitosyhteisön hyvinvoinnin tarkastamiskäytäntöjä varten.

TUKIMATERIAALIA OPISKELIJOIDEN OSALLISUUDEN EDISTÄMISEEN

TUKIMATERIAALIA OPISKELIJOIDEN OSALLISUUDEN EDISTÄMISEEN	
Tuunaa tapahtuma -opas	https://issuu.com/ammattilainen/docs/tuunaatapahtuma
Hyvinvoiva amis	Etusivu Hyvinvoivaamis.fi
Vertaissovittelu	http://www.ssf-ffm.com/vertaissovittelu
Saku ry	http://www.sakury.net/
Opiskelijajärjestöt	https://sakkiry.fi http://osku.info/
Osallisuus ja vaikuttaminen	http://www.koordinaatti.fi/fi/materiaalipankki/julkaisut/osallisuus-ja-vaikuttaminen

1.2 Yksilökohtaiset opiskeluhoillon palvelut

Opiskeluhoiltoa toteutetaan yhteistyössä opiskelijan ja alaikäisten huoltajiensa kanssa. Opiskelijan omat toivomukset ja mielipiteet on otettava huomioon häntä koskevissa toimenpiteissä ja ratkaisuissa hänen ikänsä, kehitystasonsa ja muiden henkilökohtaisten edellytystensä mukaisesti. Alaikäinen voi kieltää huoltajaansa osallistumasta itseään koskevan opiskeluhoiltoasi-an käsittelyyn sekä antamasta itseään koskevia salassa pidettäviä opiskeluhoillon tietoja, jollei se ole selvästi hänen etunsa vastaista. Arvion vajaavaltaisen edun toteutumisesta tekee opiskeluhoillon henkilöstöön kuuluva sosiaali- tai terveydenhuollon ammattihenkilö. Huoltajalla ei ole oikeutta kieltää alaikäistä käyttämästä opiskeluhoillon palveluja.

Mitä yksilökohtainen opiskeluhoilto ei ole?

- opetusta tai opinto-ohjausta
- erityisopetusta
- opiskelijan arviointia

- yleistä moniammatillista yhteistyötä: "tiimityö", "verkostopalaveri", "moniammatillinen yhteistyö"
- kurinpitoa
- lastensuojelua

Opiskelijan tukena on useita eri ammattiryhmiä, joilla kaikilla on tärkeä rooli opiskelijoiden tukemisessa.

Opettaja

- suunnittelee tutkinnon osan/osa-alueen toteutussuunnitelman yhdessä alan opettajien kanssa
- osallistuu opiskelijan HOKSin päivittämiseen vastuulla olevan tutkinnon osaan/osa-alueeseen/kansanopiston opetussuunnitelman mukaan.
- selvittää opiskelijan oppimisen lähtökohdat ja osaamisen sekä ohjaa häntä asettamaan omat tavoitteensa tutkinnon osittain tai osa-alueittain tutkinnon perusteiden, kansanopistossa opetussuunnitelman mukaisesti valmistelee oppimistilanteet yhteistyössä opiskelijan, muun opetushenkilöstön sekä oppimisympäristöissä työskentelevien muiden henkilöiden kanssa. Ohjaa yksilöllistä oppimisprosessia ja opettaa erilaisissa oppimisympäristöissä opiskelijan vuorovaikutustaitoja kehittäen. Laatii ja allekirjoittaa koulutussopimuksen ja osallistuu oppisopimuksen laadintaan yhdessä oppisopimussuunnittelijan ja työpaikan edustajan kanssa. Antaa palautetta opiskelijan edistymisestä ja tavoitteiden mukaisen osaamisen saavuttamisesta opiskelijan itsetuntoa kehittäen.
- arvioi ja dokumentoi Wilmaan omalta osaltaan opiskelijan osaamisen (näytöt ja muu osaamisen arviointi).
- huolehtii yhteistyössä muun henkilöstön kanssa opiskelijoiden hyvinvoinnista - seuraa opiskelijan läsnäoloa ja ilmoittaa vastuuhjaajalle opiskelijan toistuvista poissaoloista.
- tiedottaa oppimisvaikeuksista vastuuhjaajalle ja/tai toimialan erityisopettajalle.
- toteuttaa opetuksessa ja ohjauksessa opiskelijan erityisen tuen suunnitelman mukaisia toimenpiteitä.
- huolehtii oppimisympäristön ja toiminnan turvallisuudesta sekä järjestyksestä ohjeistuksen mukaisesti.
- puuttuu havaittuun kiusaamiseen ja tekee tarvittaessa yhteistyössä opiskelijahuollon ja vastuuhjaajan kanssa.
- kehittää oppilaitoksen toimintaa ja oppimisympäristöjä yhteistyössä eri sidosryhmien kanssa sekä toimii pedagogista osaamista edellyttävissä asiantuntijatehtävissä.
- ylläpitää ja kehittää ammattitaitoaan siten, että se vastaa opetusalan ja työelämän kehitystä ottaen huomioon myös saadun palautteen.
- tekee aktiivisesti yhteistyötä työelämän kanssa - suorittaa muut esimiehen kanssa sovitut tehtävät.

Vastuuhjaajan tehtävät

- suunnittelee opiskelijoiden perehdyttämisjakson yhteistyössä muun henkilöstön kanssa.
- huolehtii opiskelijan perehdyttämisestä Kpeduun, oppimisympäristöihin, henkilöstöön ja opintohallinnon ja muihin järjestelmiin (Wilma, O365, itslearning).
- käy turvallisuuskävelyn ja pelastussuunnitelman läpi opiskelijoiden kanssa.
- laatii ja päivittää ohjeistusten mukaisesti ja tutkinnon osittain HOKSin yhteistyössä tarvittavien tahojen kanssa sekä allekirjoittaa HOKSin.
- tekee yhteistyössä opiskelijan kanssa urasuunnitelmaa osana HOKS-prosessia.

- tukee opiskelijoiden vastuullisuuden ja yhteisöllisyyden edistämistä. Vie opiskelijat yhteisiin tilaisuuksiin.
- seuraa läsnäoloja ja opintojen edistymistä ja puuttuu poikkeamiin laadittujen ohjeiden mukaan.
- tekee yhteistyötä opiskelijoidensa opettajien, opiskelijahuollon ja huoltajien kanssa.
- osallistuu kotiväeniltaan.
- edistää opintojen loppuunsaattamista ja työllistymistä sekä ehkäisee opintojen keskeyttämistä ja eroamista.
- kerää sovitut palautteet opiskelijoilta
- käynnistää ja toteuttaa osaltaan kurinpitomenettelyn ohjeistusten mukaisesti.

Opiskeluhoitopolku

Opettaja voi

- ohjata opiskelijan yksilökohtaisen opiskeluhoollon palvelun käyttäjäksi (terveydenhoitaja, kuraattori, psykologi)
- mikäli opettajalla herää opiskeluhoollollinen huoli opiskelijasta hän ottaa asian puheeksi opiskelijan kanssa ja on yhteydessä huoltajaan tarvittaessa.
- voi ottaa yhdessä opiskelijan kanssa yhteyttä (terveydenhoitaja, kuraattori, psykologi)
- voi tehdä yhteydenoton (terveydenhoitaja, kuraattori, psykologi) ilman opiskelijaa ja ilmoittaa asiasta opiskelijalle ja huoltajalle

Opiskeluhoollon prosessin lisäksi tai sen kanssa voi olla myös erityiseen tukeen tai kurinpitoon liittyvää polkua.

Opinto- ja uraohjaus

Oikea-aikaisella opinto- ja uraohjauksella edistetään opiskelijoiden elinikäisen oppimisen avaintaitoja, henkilökohtaisesti sopivalle alalle hakeutumista sekä opintojen läpäisyä ja työuralle kiinnittymistä sekä ammattitaidon kehittymistä. Uraohjausta tarvitaan erityisesti nivelvaiheissa perusopetuksesta toiselle asteelle sekä toiselta asteelta työelämään tai jatkokoulutukseen. Opinto-ohjauksen rooli opiskeluhoollollisena toimintana korostuu erityistä tukea tarvitsevien opiskelijoiden ohjauksessa ja tuessa sekä poissaoloihin tai muihin opiskelua haittaaviin ongelmiin liittyvissä kysymyksissä. Opinto-ohjaus on koko oppilaitoksen tehtävä. Päävastuu suunnittelusta ja toteutuksesta on opinto-ohjaajilla. Ammatillisten oppilaitosten ohjauspalvelujen tulee edistää myös perusopetuksessa olevien tietoa ja kokemuksia ammatillisesta koulutuksesta.

Eriytinen tuki

Eriytistä tukea tarvitsevien opiskelijoiden kartoitus toteutetaan mahdollisimman varhaisessa vaiheessa opintojen alkaessa HOKSin tekemisen yhteydessä. Eriytistä tukea tarvitsevan opiskelijan tunnistaminen perustuu aikaisempaan koulumenestykseen, peruskoulusta saatuun niveltietoon, harkinnanvaraisen haun tietoihin, oppimisen lähtötasokartoitusten tuloksiin, vas-tuuohjaajan tekemään tulohaastatteluun, opettajien tai opiskelijahuollon henkilöstön tekemiin havaintoihin tai ja terveydenhoitajan huomioihin. Vastuuohjaajat tekevät tarvittaessa yhteistyötä opiskelijahuollon palveluiden kanssa henkilökohtaisen osaamisen kehittämissuunnitelman (HOKS) laadinnassa. HOKSissa määritellään opiskelijan tarvitsemat

yksilölliset tukitoimet. <https://oppimateriaalit.jamk.fi/erkkaperusteetii/1-erityiset-tuen-tarpeet-ja-opiskelijan-ohjaus/>

Opiskeluterveydenhoito

Opiskeluterveydenhuolto sisältää opiskelijan terveyden- ja sairaanhoitopalvelut. Uudet opiskelijat pyydetään terveystarkastuksiin opiskeluiden alkaessa. Silloin tarkistetaan, että opiskelijalla on mahdolliseen pitkäaikaissairauteen liittyvät hoitokontaktit kunnossa. Keväisin opiskeluterveydenhuollossa tehdään Soiten alueen nuorten miesten pakolliset kutsuntoihin liittyvät tarkastukset. Alkusyksystä pyritään löytämään ne opiskelijat, joilla on jotakin terveydellistä estettä valittuun ammattiin nähden ja ohjataan heidät mahdollisiin lisätutkimuksiin ja oppilaitoksen kanssa yhteistyössä miettimään sopivampaa alaa. Opiskeluterveydenhuolto on osa perusterveydenhuoltoa ja tarvittaessa opiskelijat ohjataan eteenpäin. Opiskeluterveydenhoidossa tarjotaan päivittäin vastaanottoa myös ilman ajanvarausta klo 8–11.

Terveydenhuoltolain mukaisilla opiskeluterveydenhuollon palveluilla:

- edistetään ja seurataan oppilaitosyhteisön hyvinvointia sekä opiskeluympäristön terveellisyyttä ja turvallisuutta
- edistetään ja seurataan opiskelijoiden tervettä kasvua ja kehitystä, hyvinvointia ja opiskelukykyä
- tunnistetaan opiskelijoiden varhaisen tuen tarpeet ja järjestetään tarvittava tuki sekä ohjataan hoitoon ja tutkimuksiin.
- ensiapu- ja sairaanhoito
- terveydenhoitajan tehtäviin kuuluu erinäisten sairaanhoidollisten toimenpiteiden lisäksi tapaturmien hoito, pitkäaikaissairaiden ja vammaisten hyvinvoinnin ja hoidon seuranta ja tarvittava yhteydenpito hoitaviin tahoihin.

Kansainvälisen toiminnan edellyttämä terveydenhuolto

Terveydenhoitaja suunnittelee ja toteuttaa kansainväliseen opiskelijavaihtoon lähtevien ja ulkomaalaisten opiskelijoiden rokotusohjelmat ja kartoittaa riskitekijät kulloisenkin tartuntatautilanteen mukaan. Opiskeluterveydenhuollossa tehdään myös tarvittavat kansainväliset rokotuskortit. Maahanmuuttajaopiskelijoiden terveystarkastuksissa käy-tetään tarvittaessa tulkkipalvelua.

Oppilaitosten terveydellisten olojen valvonta. Opiskeluterveydenhuollon tehtävänä on oppilaitosympäristön terveellisyyden ja turvallisuuden sekä oppilaitosyhteisön hyvinvoinnin edistäminen ja seuranta, jota toteutetaan tarkastuksin kolmen vuoden välein (terveydenhuoltolaki 1326/2010). Muilla viranomaisilla on velvollisuus osallistua tarkastuksen yhteistyöhön.

<http://www.soite.fi/sivu/kouluterveydenhuolto>

Psyykkari

Psyykkari on oppilaitoksessa toimiva psykiatrinen sairaanhoitaja

Tavoitteena on

- toimia ensivaiheen psykososiaalisena tukena
- tuki kriiseissä
- mielenterveysongelmien kartoittaminen

- hoidollisten ryhmien ohjaaminen
- lyhytterapeuttiset interventiot
- osallistuminen oppilaitoksen kriisityöhön.

Hammashuolto

Opiskelijoilla on kotikunnasta riippumatta oikeus käyttää terveyskeskuksen hammashuollon palveluita tarvittaessa (äkillisissä hammassäryissä ja -tapaturmissa). Hammashuolto toimii ajanvarauksella. Hammashuolto on alle 18-vuotiaille ilmaista, ja muut maksavat normaalit asiakasmaksut.

http://www.soite.fi/sivu/suun_terveydenhuolto

Opiskeluhuollon tukitoiminta

Koulunkäynninohjaajat toimivat Valmassa avustajina, ovat mukana oppitunneilla ja auttavat tehtävien tekemisessä, ovat tarpeen mukaan tukena ensitapaamisella ja verkostopalaverissa. Valmassa keskeistä on olla puuttuva, kuunteleva ja välittävä aikuinen nuoren elämässä.

Kuraattori

Kuraattori työskentelee sosiaalialan asiantuntijana - opastaa ja neuvoo opiskelijoita opintososiaalisissa asioissa, asumiseen ja taloudellisiin asioihin liittyvissä kysymyksissä, mielenterveys- ja päihdeongelmissa ja elämänhallinnan arkipäiväisissä asioissa. Kuraattori tekee yhteistyötä opiskelijan ja hän lähiverkostonsa sekä asuntola- ja opetushenkilöstön kanssa selvittäen asioden nykytilan ja pyrkien löytämään ratkaisuja opiskelijan tueksi ja koulutuspolun turvaamiseksi. Oppilaitoksessa pyritään opiskelijoiden vaikeuksien varhaiseen tunnistamiseen ja niihin puuttumiseen. Kuraattori osallistuu oppilaitosyhteisön kehittämiseen sekä opiskeluhuollon työryhmiin.

Opiskelijalle on järjestettävä mahdollisuus keskustella henkilökohtaisesti kuraattorin kanssa viimeistään seitsemäntenä oppilaitoksen työpäivänä sen jälkeen, kun opiskelija on tätä pyytänyt. Kiireellisessä tapauksessa mahdollisuus keskusteluun on järjestettävä samana tai seuraavana työpäivänä. Mahdollisuus henkilökohtaiseen keskusteluun on järjestettävä opiskelijalle myös opiskelijan huoltajan tai muun henkilön yhteydenoton perusteella. Myös henkilö, joka ammatissaan on saanut tietää opiskelijan tuen tarpeesta, voi salassapitosäännösten estämättä ottaa yhteyttä opiskeluhuollon kuraattoriin. Opiskelijalle on annettava tieto tästä yhteydenotosta.

Koulupsykologi

Koulupsykologi työskentelee ammattiopistossa ja kansanopistossa psykologian alan asiantuntijana. Työssä painottuu hyvinvointia edistävä, ongelmia ennaltaehkäisevä ja konsultatiivinen työote. Koulupsykologin työn keskeisenä tavoitteena on iänmukaisen kehityksen, psyykkisen toimintakyvyn sekä oppimisen ja koulunkäynnin tukeminen. Yhteydenotto koulupsykologiin tapahtuu yleensä opiskelijan omasta aloitteesta tai opiskelijan luvalla hänen huoltajiensa, opettajien tai muiden oppilaitoksen toimijoiden toimesta. Psykologin työ perustuu luottamuksellisuuteen ja vaitiolovelvollisuuteen.

Tavallisimpia tulosityitä koulupsykologin luo ovat mielialaan, väsymykseen, stressiin ja muihin haitallisiksi koettuihin tunteisiin liittyvät asiat sekä opiskeluihin ja oppimiseen liittyvät haasteet. Myös ihmissuhteisiin,

elämänhallintaan, tulevaisuudensuunnitelmiin sekä erilaisiin akuutteihin elämäkriiseihin liittyvät huolet voivat johtaa yhteistyön käynnistämiseen koulupsykologin kanssa.

Tyypillisesti yhteistyö koostuu kahdenkeskisistä tukikeskusteluista. Tarvittaessa yhteistyötä tehdään myös huoltajien sekä oppilaitoksen eri toimijoiden kanssa. Yksilötyön lisäksi psykologi pyrkii osallistumaan mahdollisuuksien mukaan yhteisöllisen opiskeluhoitotyön toteuttamiseen ja kehittämiseen.

1.3. Oppilaitoskohtainen yksilöllisen opiskeluhoitotyön asiantuntijaryhmä

Oppilaitoskohtainen yksilöllisen opiskeluhoitotyön asiantuntijaryhmä on tilannekohtainen asian-tuntijaryhmä, johon voi kuulua lääkäri, terveydenhoitaja, psykologi, kuraattori, opinto-ohjaaja, vastuuhjaaja, asuntolaohjaaja tai muu opiskelijan kannalta keskeinen opettaja tai opiskelijan nimeämä henkilö. Ryhmän kokoa se opiskeluhoitotyön tai oppilaitoksen henkilökunnan edustaja, jolle asian selvittäminen työtehtävien perusteella kuuluu. Asiantuntijaryhmään voidaan nimetä asiantuntijoita jäseneksi vain opiskelijan tai, ellei hänellä ole edellytyksiä arvioida annet-tavan suostumuksen merkitystä, hänen huoltajansa suostumuksella. Ryhmälle tulee määritellä käyttöoikeus opiskeluhoitotyön kertomukseen ja ryhmän valitsemaa vastuuhenkilöä koskee kir-jaamisvelvoite.

Asiantuntijaryhmän jäsen ei saa käyttää asiantuntijaryhmän jäsenenä saamiaan salassa pidettä-viä tietoja muuhun kuin opiskeluhoitotyön liittyvään tehtävään. Opiskelijalta ja alaikäisen huoltajalta pyydetään suostumus.

1.3.1 Opiskeluhoitotyön rekisterit ja kertomukset

Yksilöllisen opiskeluhoitotyön järjestämiseen liittyvistä henkilörekistereistä ja opiskeluhoitotyön kertomuksista säädetään oppilas- ja opiskelijahuoltolain 21. pykälässä. Koulutuksen järjestäjän vastuulla olevien opiskeluhoitotietojen ja opiskeluhoitotyön kertomusten lisäksi yksilöllisen opiskeluhoitotyön toteutuksessa käytetään myös terveydenhuollon ja sosiaalitoimen rekistereitä ja asiakirjoja.

OPISKELUHOITOTIETOREKISTERI

Koulutuksen järjestäjän opiskeluhoitopalveluita tuottavat kunnat ylläpitävät rekisterinpitäjänä monialaisen yksilökohtaisen opiskeluhoitotyön rekisteriä.

Rekisteriin tallennetaan monialaisessa yksilökohtaisessa opiskeluhoitotyössä laadittavat opiskeluhoitokertomukset sekä muut siihen liittyvissä tehtävissä laaditut tai saadut yksittäistä opiskelijaa koskevat asiakirjat.

Rekisterinpitäjän on nimettävä rekisterille vastuuhenkilö, joka määrittelee tapauskohtaisesti käyttöoikeudet rekisteriin.

OPISKELUHOITOTIETÖN KERTOMUKSET

Yksilökohtaisen opiskeluhoitotyön järjestämiseksi ja toteuttamiseksi tarpeelliset tiedot kirjataan opiskeluhoitotyön kertomuksiin seuraavasti:

Opiskeluterveydenhuollon henkilöstö sekä muut opiskeluhoitotyötä toteuttavat terveydenhuollon ammattihenkilöt kirjaavat opiskelijan yksilötapaamiset potilaskertomukseen ja muihin tarpeellisiin terveydenhuollon potilasasiakirjoihin.

Kuraattorit kirjaavat yksilötapaamisissa kertyvät asiakastiedot opiskeluhuollon kuraattorin asiakaskertomukseen.

Opiskeluhuollon monialaisessa asiantuntijaryhmässä selvitetään yksittäisen opiskelijan opiskeluhuollon tarvetta. Ryhmän jäsenten toteuttaessa jo suunniteltuja ja sovittuja yksilöllisiä opiskeluhuollon

tukitoimia, asiantuntijaryhmän vastuuhenkilön on kirjattava ryhmän toimintatavoitteiden kannalta välttämättömät opiskelijaa koskevat tiedot opiskeluhuoltokertomukseen. Sähköisten rekistereiden ja kertomusten on oltava teknisesti sellaisia, että tietojen kirjaamisesta ja lukemisesta jää lokimerkintä. Opiskelijalla ja alaikäisen opiskelijan huolta-jalla on oikeus saada tietää mitä tietoja hänestä on rekistereihin ja kertomuksiin merkitty, ja ketkä ovat hänen tieto-jaan käyneet lukemassa. Tietojen luovuttajan on varmistuttava siitä, että tietojen suojauksesta huolehditaan asian-mukaisesti.

Opiskeluhuoltokertomus laaditaan jatkuvaan muotoon aikajärjestyksessä eteneväksi ja siihen kirjataan seuraavat opiskelijaa koskevat tiedot:

- Nimi, henkilötunnus, kotikunta ja yhteystiedot sekä alaikäisen tai muutoin vajaavaltaisen opiskelijan huolta-ajan tai muun laillisen edustajan nimi ja yhteystiedot
- Asian aihe ja vireille panija
- Opiskelijan tilanteen selvittämisen aikana toteutetut toimenpiteet
- Tiedot asian käsittelystä opiskeluhuoltoryhmän kokouksessa, kokoukseen osallistuneet henkilöt ja heidän asemansa, kokouksessa tehdyt päätökset, päätösten toteuttamissuunnitelma sekä toteuttamisesta ja seurannasta vastaavat tahot
- Toteutetut toimenpiteet
- Kirjauksen päivämäärä sekä kirjauksen tekijä ja hänen ammatti- tai virka-asemansa.
- Mikäli sivulliselle annetaan opiskeluhuoltokertomukseen sisältyviä tietoja, asiakirjaan on lisäksi merkittävä, mitä tietoja, kenelle sivulliselle ja millä perusteella tietoja on luovutettu

Hankkeet tukena

Varustamo-hankkeen Telakka-pajassa voi saada apua elämänhallinnan tukemiseen.

<http://www.kokkotyo.fi/projects/varustamo-hanke/>

Nivelohjaus ja polunavaus

<https://www.kpedu.fi/tuki-polku>

2. Asuntolatoiminta

Asuntolatoiminta on osa opiskelijahuoltoa, sen tavoitteena on luoda turvallinen ja terveellinen opiskelu/asuinympäristö. Asuntola- ja vapaa-aikatoiminta edistävät opiskelijan hyvinvointia, kasvua ja kehitystä.

- Asuntola- ja vapaa-ajantoiminnoissa painottuvat opiskelijan kasvatuksellinen ohjaus.
- Hyvät ja säännölliset elämäntavat.
- Hyödyllinen vapaa-ajan käyttö.
- Tarkoituksenmukainen ajan käyttö lepo/harrastukset.

- Henkilökohtaista ohjausta nuoren eri elämäntilanteissa asumisessa, huoneen ja solun puhtaanapidossa sekä viihtyvyydessä.
- Ohjausta vastuulliseen käyttäytymiseen asuntolassa ja sen ulkopuolella.
- Ohjata opiskelijaa tuntemaan oma vastuunsa asuntolayhteisön jäsenenä.

Tehtävien vastuun- ja työnjako

- Asuntolaohjaaja vastaa kokonaisvaltaisesti asuntolatoiminnasta.
- Asuntolaohjaaja vastaa yleisen järjestyksen, turvallisuuden ja valvonnan ylläpidosta sekä vapaa-ajan ohjauksesta.
- Asuntolaohjaaja konsultoi saattaen vaihtaen palaverissa tarpeen mukaan (kunnissa, joista useimmiten opiskelijat tulevat asuntolaan asumaan).
- Moniammatillinen yhteistyö.
- Oppilaitoksen sisäinen yhteistyö.
- Asuntolaohjaaja tekee yhteistyötä perheiden, opinto-ohjaajien, kuraattorien, terveydenhoitajien, opettajien ja rehtorin sekä viranomaisten kanssa.
- Toimii opiskeluhuoltoryhmän jäsenenä.

Asuntola-asumisen onnistumisen edellytys:

Varhainen puuttuminen ja opiskelijan kasvatuksellinen ohjaus.

Tilanteet, joihin voidaan puuttua:

- Vapaa-ajan käyttö
- Ravintotottumukset
- Häiriökäyttäytyminen
- Epäsäännöllisyys opiskelussa

Henkilökohtaista ohjausta nuorten eri elämäntilanteissa

Lukuvuoden aikana toimipaikkojen asuntolaohjaajat kokoontuvat yhteisiin palavereihin, joissa kehitetään asuntolatoimintaa ja yhtenäistetään käytänteitä, hankkeita hyödynnetään toiminnan kehittämisen tukena. Opiskelijat osallistuvat Asuntola-tutor koulutuksiin yhteistyössä Saku ry:n kanssa.

<https://www.oph.fi/fi/tilastot-ja-julkaisut/julkaisut/laadukas-asuntolatoiminta>

2.1. Keski-Pohjanmaan ammattiopisto, ammattikampus

Asuntola on tarkoitettu ensisijaisesti laajennetun oppivelvollisuuden piiriin kuuluville opiskeli-joille.

Majoituspaikkoja on yhteensä 70. Asuntolassa on solutyypinen asumismuoto. Solussa on 5–6 huonetta, jotka ovat joko yhden tai kahden hengen huoneita. Soluun kuuluu yhteinen oleskelutila, jossa on TV, omat keittiöt, wc:t ja suihkutilat. Kaikki solut ja huoneet ovat kalustettuja. Pohjakerroksessa on henkilökunnan työtila, kerhuhuone, sauna sekä pyykinhuoltotila.

Asuntola tarjoaa viihtyisän, turvallisen ja kodinomaisen asumisen. Asuntolaohjaajat ovat läsnä opiskelijoiden arjessa asumisessa ja opiskelussa. Asuntolaohjaaja tukee, kasvattavaa sekä ohjaa nuoria henkilökohtaisissa ja opiskeluun liittyvissä asioissa.

Asuntolassa asuminen on maksutonta opiskelijalle. Vapaa-ajan ohjauksessa ovat mukana myös asuntolatutorit, joita koulutetaan vuosittain Saku ry:n toimesta. Asuntolatutor-toiminta on käynnissä.

Vapaa-ajan toimintaa asuntolassa

Asuntolan kerhuhuone avoinna ma – to klo 16–22. Tilassa on televisio, biljardipöytä, sakkinyrkkeilyn harrastustila, pingispöytä. Asuntolassa järjestetään myös erilaisia teemailtoja esim. karaoke-, elokuva-, peli-, askartelu- ja leivontailtoja.

Opiskelijoilla on mahdollisuus lajikokeiluihin liikunta- ja harrastepaikoissa, retkiin, seurapeleihin ja paintballiin. Ammattiopiston liikuntakerhot toimivat Kampushallissa tiistaisin ja torstaisin, siellä on mahdollisuus pelata sählyä, koripalloa, lento- ja sulkapalloa tai käyttää tanssisalia, tatamia tai kuntosalia liikuntakerhon aikana.

ATSA

Sosiaalipsykiatrisen yhdistyksen ylläpitämä nuorten tuetun asumisen yksikkö toimii myös Närvilänkadulla. Yksikkö on tarkoitettu nuorille, jotka tarvitsevat apua opiskelujen suo-rittamiseen. Ohjaajat tarjoavat tukea ja ohjausta arjen hallintaan, vuorokausirytmien löytymiseen, sosiaalisiin taitoihin, vapaa-ajan viettämiseen ja harrastamiseen. ATSA:ssa asumiseen tarvitaan kotikunnan myöntämä maksusitoumus.

<https://kpspy.fi/opiskelijoiden-tukiasunto/>

2.2. Kälviän toimipaikka

Kälviän toimipaikassa on opiskelija-asuntoaikoja ammatillisten ja kansanopistonlinjojen opiskelijoille

Huoneet ovat kahdenhengen huoneita. Kaikkien huoneiden yhteydessä on keittomahdollisuus ja suihkut ja vessat. Vapaa-ajan toiminta on mm. liikuntasalin käyttö; kiipeilyä, sählyä, koripalloa, jousiammuntaa, sisäcurling. ym. pelejä, ilmainen kuntosalivuorovaraus Kälviän vapaa-aikakeskuksesta.

Asuntolasta voidaan myös tehdä retkiä luontoon tai mennä shoppailemaan, sisäämmuntaradalle, frisbeegolfiin, keilaamaan, golfin harjoitusradalle tai harrastaa paintballpelejä, geokätköilyä, rantalentopalloa tai uintia.

Tutustumisretkiä tehdään myös muihin yhtymän asuntoloihin.

Lisäksi päihdeinfoiltoja, laulu-, ja askarteluiltoja, leivontaa, elokuvailtoja ja voidaan pelata yhdessä seura- ja korttipelejä.

Kälviän kunnan ylläpitämät liikuntamahdollisuudet ovat myös käytössä mm. vapaa-aikakeskus ja urheilukenttä sekä pyöräilyreitit ovat opiston vieressä.

Vapaa-aikanaankin opiskelijat voivat käyttää:

- beachvolley-kenttää
- pianoja
- it-tiloja
- taidetiloja
- tv-huonetta, missä Pleikkarit, Singstar, elokuvia
- biljardipöytää ja pingispöytää

- lainata pelejä, pyöriä
- tanssisalia
- rantasaunaa
- valkoista huonetta

2.3. Kannuksen toimipaikka

Toimipaikan alueella on Seitsemän erillistä opiskelijoiden asumiseen tarkoitettua asuntolaa: Ollikkala, Peltola, Iisakkila, Keittiösiipi, Koivukartano, Sepäntalo ja Lemmikki. Lisäksi oppilaitoksen alueen ulkopuolella kaupungilla 1 isompi asuntola. Asuntolat ovat soluasuntoja, joissa on yhteiset suihkut, keittiöt, wc:t, ja 1–3 hengen huoneet, huoneita soluissa saattaa olla 2-7. Kennelinjan opiskelijat asuvat yhden hengen huoneissa, koska heillä on koirat. Huoneet ovat peruskalustettuja. Asunnon koosta ja asukasmäärästä riippuu, mitä muita tarvikkeita niistä löytyy. Asuminen on maksutonta. Opiskelijat saavat asuntolapaikan tekemällä asumissopimuksen, jossa sitoudutaan asuntolan järjestyssääntöihin, tämän allekirjoittaa myös huoltaja. Asuntolan toiminnasta huolehtivat asuntolaohjaajat.

Toimipaikka järjestää opiskelijoille vapaa-aika ja harrastustoimintaa:

- Salivuoro 1 kertaa viikossa (sähly, lentopallo) vakiovuorona vapaa-aikakeskuksella.
- Vapaa-aikakeskuksen muut palvelut; uimahalli, kuntosali jne. myös käytössä. Oppilaitos tukee maksamalla puolet hinnasta.
- Pehtoori-nimisessä rakennuksessa koulun alueella on yhteiset vapaa-ajan tilat, joissa voi katsella tv:tä, laulaa karaoke, pelata lautapelejä, Playstationia sekä biljardia.
- Toimipaikan alueella on myös ulkoharrastusmahdollisuuksia: Laavu, vene ja kanootti sekä frisbeegolf-koreja. Mahdollisuus myös paintballin pelaamiseen.
- Opiskelijakunta ja tutorit suunnittelevat ja järjestävät omaa toimintaa lukuvuoden aikana ja osallistuvat toimipaikan teemapäivien toteuttamiseen. Laskettelureissu ja liikuntapäivät ovat myös jokavuotista toimintaa.
- IT-luokkaa on mahdollisuus käyttää iltaisin.
- Oppilaitos tukee harrastustoimintaa tarpeen mukaan järjestämällä mm. kuljetuksia eri harrastuspaikoille.
- Kunnan kirjastopalvelut ja kansalaisopiston ohjelma ovat myös opiskelijoille tarjolla.
- Vapaa-ajantoiminnan suunnittelusta ja ohjauksesta huolehtii pääsääntöisesti asuntolaohjaaja.

2.4. Kaustisen toimipaikka

Opiskelija-asuntolat ovat Raviradantien kaksikerroksiset rivitaloasunnot A-C.

Asunnot ovat neljälle hengelle kalustettuja soluasuntoja, joissa on kaksi makuuhuonetta, keittiö, wc- ja suihkutilat. Opiskelijoille on yhteisissä tiloissa sauna pyykinhuoltotilat, toimintatila ja kuntosali.

Asuntolatoiminnasta ja valvonnasta vastaa asuntolaohjaaja ja viikonloppuisin tallimestari ja vartiointiliike.

Vapaa-ajan toiminta:

- Sählyä pelataan kerran viikossa
- Vetelissä on uimahalli ja kuntosali, jonne järjestetään kyyditys tarvittaessa
- Kokkolassa käydään keilaamassa.
- Kaustisen kansantaiteen keskuksessa käydään elokuvissa

- Kaustisen hiihtokeskuksessa voi käydä laskettelemassa ja hiihtämässä. Opiskelijakunta järjestää jaideoi erilaista toimintaa opiskelijoille
- Perjantai-iltaisin puuhailta asuntolaan jääneille. Katsotaan leffaa tai askarrellaan ym.

2.5. Perhon toimipaikka

Asuntolan jokaisessa solussa on neljä kahden hengen huonetta, kaksi wc- ja suihkutilaa ja yh-teenen tupakeittiö. Yhteensä majoituspaikkoja on 68. Asuminen asuntolassa on maksutonta. Asuntolapaikka myönnetään ensisijaisesti alle 18-vuotiaille opiskelijoille. Asuntolantoiminnasta ja järjestyksestä vastaa asuntolaohjaaja.

Vapaa-aika ja harrastustoiminta:

- Vapaa-ajan vietto tila ” Villa de Molli” avoinna ma-pe iltaisin, jossa pingis, biljardi ja ilmakiokoppeli ja elokuvien katsomiseen soveltuva tila.
- Opiskelijakunnat suunnittelevat ja järjestävät toimintaa lukuvuoden aikana ja osallistuvat toimipaikan teemapäivien toteuttamiseen.
- IT-luokan käyttö iltaisin.
- Perhon keskuskoulun liikuntasalivuorot kaksi kertaa viikossa (välineitä: lento/ koripallo, sähly ja sulkapallo). Talvella on jääkiekkovuoro kaukalossa.
- Perhon kunnan tarjoamat harrastemahdollisuudet: kuntosali, valaistu pururata/ hiihtolatu, kansalaisopiston kurssit, ampumarata, yleisurheilu, pesäpallo ja suunnistus, ainutkertaiset ulkoilureitit Humalajoen ulkoilukeskuksella ja Salamajärven kansallispuistossa erämaamaisemissa sekä kirjaston palvelut ovat käytössä.
- Oppilaitos tukee myös muuta harrastetoimintaa ja järjestää tarvittaessa kyydityksiä eri harrastuspaikoille mm. elokuvaan ja keilailemaan. Vapaa-ajan suunnittelusta ja ohjauksesta huolehtii asuntolaohjaaja.

3. Turvallisuuden, terveyden ja hyvinvoinnin edistäminen

Keski-Pohjanmaan ammattiopistossa ja kansanopistossa on useita toimenpiteitä ja moniammatillista yhteistyötä oppimisympäristöjen terveellisuuden, turvallisuuden sekä oppilaitosyhteisön hyvinvoinnin edistämiseksi.

Näitä ovat mm:

- Toimipaikkakohtaiset terveydellisten olojen tarkastuskertomukset
- Turvallisuuskävelyt
- Poistumisharjoitukset ja vaarallisten tilanteen hallinta toimipaikkojen sisällä
- Työsuojelutarkastukset
- Kriisiryhmien kokoontumiset ja toimintasuunnitelmat

Verkostojen kanssa tehdään myös laajasti yhteistyötä. Esimerkkejä yhteistyöstä ovat mm. ku-raattoripalveluiden, opiskeluterveydenhoidon ja psykologipalveluiden järjestäminen, yhteistyö etsivän nuorisotyön, seurakunnan ja poliisin kanssa. Yhteistyössä järjestetään myös hyvinvoin-timessut.

Työkykypassi, asuntolapassi sekä kulttuuri- ja harrastepassi ovat osoituksena yhteistyöstä, jota tehdään opiskelu- ja työkyvyn ylläpitämisen, liikunnan ja terveystiedon opetuksen sekä amma-tillisten tutkinnon osien opetuksen välillä. Erityisesti uudisrakentamisen yhteydessä otetaan huomioon esteettömän

oppimisympäristön turvaaminen ja tapaturmien ehkäiseminen, samoin perehdytään myös esteettömyys oppilaitoksissa oppaisiin.

Opiskelu- ja työkyvyn ylläpito

Liikunnan ja terveystiedon opetus antavat tietoa opiskelu- ja työkyvyn ylläpitoon. Lisäksi ammattiosaajan työkykypassi tarjoaa ammattiin opiskeleville mahdollisuuden saada tietoa, taitoa ja motivaatiota oman työkyvyn ja hyvinvoinnin edistämiseen. Tutkimusten mukaan ammattiin opiskelevien liikunta on vähäistä ja tupakointia ja alkoholin käyttöä tulisi vähentää, eikä muukaan terveyskäyttäytyminen tue työkykyä.

Työnteossa opiskelija voi hyödyntää työkykypassia osoittamalla tulevalle työnantajalleen olevansa toiminta- ja työkyvystään huolehtiva ammattiosaaja.

Työkykypassin avulla

- Motivoidaan ja ohjataan opiskelija säännölliseen terveystuokuntaan sekä omaehtoiseen toiminta- ja työkyvyn ylläpitoon ja terveyden hoitamiseen
- Tuetaan ammatillista kasvua ja kehittymistä sekä vastataan alan työkykyhaasteisiin, esim. työturvallisuuden ja ergonomian osalta
- Aktivoidaan opiskelijoita osallistumaan sekä tuetaan vastuullista itsenäisesti ja ryhmässä toimimista

Ammattiosaajan työkykypassi koostuu viidestä osa-alueesta, joiden vaativuus on yhteensä 9 osaamispistettä:

- ammatin työkykyvalmiudet (2 osp)
- toiminta- ja työkykyä edistävä liikunta
- (2 osp) terveysosaaminen (2 osp)
- harrastuneisuus ja yhteistyötaidot (1 osp)
- työkykyvalmiuksien vahvistaminen (2 osp)

http://sakury.fi/tiedostopankki/08-Tyokykypassi/Tyokykypassi_kasikirja.pdf

<https://www.tyokykypassi.fi/opiskelijalle/>

<https://www.tyokykypassi.fi/opettajalle/>

4. KPEDU

TOIMINTAOHJE OHJAUKSEN JA OPPIMISEN TUEN JA OPINTOJEN ETENEMISEN SEURANTAAN

Keski-Pohjanmaan ammattiopistossa ja kansanopistossa on käytössä useita toimenpiteitä, joilla voidaan tukea opiskelijaa ja puuttua poissaoloihin varhaisessa vaiheessa sekä ehkäistä keskeyttämistä:

4.1. Ennaltaehkäisy:

- Saattaen vaihto
- Yhteistyö perusopetuksen kanssa ja erityistä tukea tarvitsevien nuorten vanhempainillat
- Kodin ja oppilaitoksen yhteistyö
- Osallisuutta lisäävät toimenpiteet ja käytännöt
- Opiskelijahuolto ja erityisopetuksen käytännöt ja riittävät palvelut

- Wilman avulla poissaolot näkyvillä ja toimenpiteet niihin puuttumiseen
- Etsivän nuorisotyön toimenpiteet
- Varoituskäytänteet
- Yhteistyö toimipaikkojen ja asuntoloiden välillä
- Vastuuohjaajan ja opettajan toiminta ovat varhaisen puuttumisen kannalta keskeisiä toimijoita
- Lisäopetus ja tukiopeus sekä HOPE- ja HELPPI-pajat
- Vastuuohjaajan tunnit (ryhmänohjaus)
- Tutor- ja opiskelijakuntatoiminta
- Annie <https://www.annietheapp.com/>
- Jokaiselle opiskelijalle laaditaan HOKS, jossa otetaan huomioon oppimiseen ja erityiseen tukeen vaikuttavat seikat ja suunnitellaan tukitoimet ja osaamisen hankkimisen tapoja.
- Osaamistavoitteiden mukauttaminen tai osaamistavoitteista poikkeaminen.

4.2. HOKS ja tuki

Ammatillisen koulutuksen opiskelijoiden ja kansanopistossa opiskelevien (oppivelvollisten) osaamisen hankkimistavoista sovitaan opiskelijan kanssa henkilökohtaisen osaamisen kehittä-missuunnitelman (HOKS) laadinnan ja päivittämisen yhteydessä. HOKSissa huomioidaan myös opiskelijan yksilöllinen elämän- ja terveydentilanne.

Vastuuohjaajan ja opiskeluhoollon henkilöstön tehtävänä on huolehtia siitä, että opiskelijat ja alaikäisten opiskelijoiden huoltajat ovat tietoisia opiskeluhoollon palveluista. Opiskelijan henki-lökohtaista osaamisen kehittämissuunnitelmaa (HOKS) päivitetään opiskelijan tarpeiden mu-kaan tai vähintään tutkinnon osittain ja opiskelijalle voidaan tehdä erityisen tuen päätös.

Opiskelun ohjauksen ja tuen tarkoitus on mm. tukea ja ohjata opiskelijaa siten, että hän kykenee tekemään tarkoituksenmukaisia ja hänelle soveltuvia koulutusta ja uravalintaa koskevia ratkaisuja.

Ohjauksen tehtävänä on tukea opiskelijoita siten, että he voivat onnistua opinnoissaan, moti-voituvat jatkamaan opiskelua.

Opiskelijalle annetaan ohjausta ja erityistä tukea yksilöllisen tarpeen mukaan. Alaikäisen opis-kelijan kohdalla ollaan yhteydessä huoltajaan, jos opiskelijaan ei saada yhteyttä tai hän ei nou-data henkilökohtaista osaamisen kehittämissuunnitelmaa.

Kurinpito-, ja opiskeluoikeuden peruuttamistilanteissa opiskeluhoollon toimijoiden tehtävänä on tarvittaessa opiskelijoiden tukeminen ja ohjaaminen. Opiskeluhoollon toimijoiden on myös tunnettava SORA-säädökset, jotta opiskelijaa osataan ohjata oikein esim. tilanteissa missä opiskelija hakeutuu alalle mihin hänellä on terveydellisiä tai muita rajoitteita.

4.3. Seuranta ja puuttuminen

Vastuuohjaajan on seurattava opiskelijoiden opintojen edistymistä ja puuttuttava tarvittaessa poissaoloihin ja pyrittävä selvittämään opintojen etenemisen esteiden syyt. Vastuuohjaajan on ilmoitettava oppivelvollisen ja muiden alaikäisten opiskelijoiden huoltajalle, jos opiskelija ei suorita opintojaan HOKSin mukaisesti.

Jos koulutusta järjestetään työpaikalla, vastuuohjaaja on yhteydessä koulutus- tai oppisopi-muspaikkaan säännöllisesti, ja myös siellä poissaoloihin puututaan viipymättä.

Opettaja, opinto-ohjaaja, kuraattori, terveydenhoitaja, psykologi, asuntolaohjaaja, etsivä nuorisotyöntekijä tai muu toimija voi puuttua tilanteeseen ja tarvittaessa yhteydessä vastuuhjaaja-jaan, joka järjestää huolenpitokeskustelun. Huoli opiskelijan tilanteesta voi nousta myös toimialakohtaisissa Hyvis-ryhmissä.

Vastuuhjaaja huolenpito/ohjauskeskustelu

- yli 3 päivää ilmoittamattomuuden jälkeen (n. 20 h)
- tuen tarjoaminen
- kirjaaminen Wilmaan
- yhteydenotto huoltajaan
- keskustellaan, olisiko tuen selvittämiseksi hyvä ottaa mukaan opiskeluhuollon/erityisen tuen toimijoita. Jos koulutuksen järjestäjän ja opiskeluhuollon palvelut eivät ole riittäviä tai alaikäiseen opiskelijaan tai hänen huoltajaansa ei saada yhteyttä, tehdään tarvittaessa yhteistyötä esim. kunnan sosiaalitoimen sekä muiden yhteistyötahojen kanssa.
- kirjataan seuranta-aika

Tarvittaessa jatkuu A tai B

A) Opiskelija tapaa tarvittaessa erityisen tuen tai opiskeluhuollon toimijaa ja hänen asian-sa edistämiseksi voidaan järjestää pedagoginen palaveri, jonka aikana/jälkeen:

- selvitetään vaihtoehdot opiskelun suorittamiseksi työpaikalla järjestettävässä koulutuksessa (oppisopimus/koulutusopimus), yhteiset tutkinnon osat (YTOT), erilaiset pajat (HOPE, HELPPI), hankkeet, itsenäisesti, kuntoutuspalvelut.
- opiskelija ohjataan sellaisten palvelujen piiriin (esim. sosiaali- tai terveyspalvelut, nuorisotoimen palvelut), jotka antavat tukea opiskelijan elämäntilanteeseen ja mahdollistavat opintojen jatkamisen.

TAI

B) Opiskelija tapaa tarvittaessa opiskeluhuollon toimijaa ja hänen asiansa edistämiseksi voidaan järjestää opiskelijan luvalla moniammatillinen asiantuntijaryhmä, jossa:

- selvitetään, mitä tukea opiskelija tarvitsee ja haluaa
- opiskelijalle vapaaehtoinen
- kirjataan LifeCare-järjestelmään

4.4.Ohjaus- ja kurinpitokäytänteet

Opiskeluhuollon toimijoiden on tiedettävä kurinpitokäytänteet ja tarvittaessa tuettava opiskelijoita tässä prosessissa.

4.4.1. Opiskelijan poistaminen oppitunneilta

Opetusta häiritsevän, päihtyneen, väkivaltaisesti tai uhkaavasti käyttäytyvän tai toisen henkeä tai terveyttä vaarantavan opiskelijan voi opettaja määrätä poistumaan oppimisympäristöstä omien jäljellä olevien oppituntien ajaksi tai koko loppupäiväksi. Opettaja kirjaa poistamisen Wilmaan ja ilmoittaa asiasta alaikäisen opiskelijan huoltajalle ja tarvittaessa opiskeluhuolto-henkilöstölle. Jos opiskelija tekee vastarintaa tai tilanne on uhkaava, toimialapäälliköllä tai opettajalla on oikeus käyttää opiskelijan poistamiseksi sellaisia voimakeinoja, jotka ovat perus-teltavia, kun otetaan huomioon opiskelijan ikä, tilanteen ja vastarinnan

vakavuus sekä koko-naisarvio. Tilanteessa tulee toimia määrätietoisesti ja rauhallisesti. Uhkaavissa tilanteissa oppitunneilta poistaminen on turvallisempaa ja tehokkaampaa kahden työntekijän toimesta kuin yksin. Harkinnan mukaan kutsutaan paikalle poliisi.

Opiskeluoikeuden epääminen

Opiskelijan opiskeluoikeus voidaan evätä seuraavissa tapauksissa enintään kolmen päivän ajaksi:

- opiskelija häiritsee opetusta
- käyttäytyy väkivaltaisesti tai uhkaavasti opiskeluympäristössä
- vaarantaa itsensä tai toisen terveyttä
- muut vakavat järjestyssääntörikkomukset

Toimialapäällikkö päättää opiskeluoikeuden epäämisestä. Työpaikalla järjestettävä koulutus voidaan evätä edellä mainituista syistä. Päätöksen asiasta tekevät toimialapäällikkö sekä työ-paikkaohjaaja yhdessä.

Muu teko jatkuu

4.4.2. Kirjallinen varoitus

Kirjallinen varoitus voidaan antaa opiskelijalle, joka rikkoo järjestyssääntöjä tai vaarantaa muiden opiskelijoiden tai henkilökunnan turvallisuuden mm. seuraavilla tavoilla:

- opetuksen häirintä
- käyttäytyminen väkivaltaisesti tai uhkaavasti
- toisen terveyden tai hengen vaarantaminen
- on päihtynyt
- menettelee vilpillisesti tai muuten rikkoo oppilaitoksen järjestystä
- kieltäytyy huumausainetestiä koskevan todistuksen antamisesta
- on selvityksen perusteella käyttänyt huumausaineita väärin
- ei etene HOKSin mukaisesti

Opiskelijaa ja alaikäisen huoltajaa kuullaan ennen kirjallisen varoituksen antamista.

- Opiskelija kutsutaan kuulemiseen kirjallisesti
- kuulemisesta laaditaan asianmukainen pöytäkirja
- Kirjallinen varoitus voidaan antaa kuulemistilaisuuden jälkeen
- Toimialapäällikkö tekee tarvittaessa esityksen varoituksesta kuulemisen perusteella.
- Päätöksen tekee rehtori tai kansanopiston rehtori, ja antaa viranhaltijapäätöksen tiedoksi
- opiskelijalle ja alaikäisen huoltajalle.

4.4.3. Mikäli teko tai laiminlyönti on vakava tai hän jatkaa epäasiallista käyttäytymistä kirjallisen varoituksen saatuaan

Teko tai laiminlyönti on vakava tai jos opiskelija jatkaa käyttäytymistä (kirjallisen varoituksen saatuaan,) hänet voidaan erottaa oppilaitoksesta määräajaksi, enintään yhdeksi vuodeksi.

Toimialapäällikkö tekee esityksen ja rehtori ja kansanopiston rehtori tekee päätöksen.

Oppivelvollisuuslaissa tarkoitettu oppivelvollinen voidaan kuitenkin erottaa enintään kolmeksi kuukaudeksi. Oppivelvollisuuden suorittamisesta määräaikaisen erottamisen aikana säädetään oppivelvollisuuslain 8 §:ssä.

4.4.4. Opiskelu oikeuden menettäminen

Kun koulutukseen tai ammatissa toimimiseen sisältyy alaikäisten turvallisuutta, potilas- tai asiakasturvallisuutta taikka liikenteen turvallisuutta koskevia vaatimuksia, koulutuksen järjestäjä voi peruuttaa oikeuden suorittaa tutkinto sekä oikeuden osallistua tutkintokoulutukseen (opiskelu oikeuden peruuttaminen), jos:

- 1)** opiskelija on vaarantamalla toistuvasti tai vakavasti koulutuksessa toisen henkilön terveyden tai turvallisuuden osoittautunut ilmeisen soveltumattomaksi toimimaan koulutukseen liittyvissä käytännön tehtävissä oppilaitoksessa, työpaikalla tai muussa oppimisympäristössä
- 2)** on ilmeistä, että opiskelija ei terveydentilaltaan tai toimintakyvyltään täytä opiskelijaksi ottamisen edellytyksiä
- 3)** opiskelija on tutkintoa suorittamaan hakeutuessaan salannut sellaisen tiedon opiskelu oikeuden peruuttamista koskevasta päätöksestä, joka olisi voinut estää hänen ottamisensa opiskelijaksi. Kun koulutukseen liittyvät käytännön tehtävät oppilaitoksessa, työpaikalla tai muussa oppimisympäristössä edellyttävät olen-naisesti alaikäisten parissa työskentelyä, koulutuksen järjestäjä voi peruuttaa opiskelu oikeuden, jos se on tarpeen alaikäisten suojelemiseksi ja jos opiskelija on tuomittu rangaistukseen rikoksesta.

4.4.5. Opiskelu oikeuden peruuttaminen

Jos perusteet opiskelu oikeuden peruuttamisen ovat olemassa, niin asiassa edetään seuraavasti:

- 1.** Kutsutaan opiskelija ja tarvittaessa hänen huoltajansa kuultavaksi laissa määritellyt seikat huomioiden. Kuulemisessa oppilaitoksen osalta on paikalla vähintään kansanopiston rehtori tai toimialapäällikkö tai nimetty varahenkilö sekä kyseessä olevan koulutusalan opettaja.
- 2.** Valmistellaan päätösesitys laissa määriteltyjen ehtojen pohjalta. Ennen opiskelu oikeuden peruuttamista koskevan päätöksen tekemistä on hankittava asiaa koskeva tarpeellinen asian-tuntija- ja muu selvitys. Toimeenpannaan päätösesitys ilman lainvoimaa.
- 3.** Kansanopiston rehtorin tai toimialapäällikön on ilmoitettava välittömästi ammattiopiston rehtorille asian toimeenpanosta. Toimitetaan päätösesitys liitemateriaaleineen rehtorille ja opiskelu oikeuden toimikunnan käsiteltäväksi.
- 4.** Toimikunta kokoontuu kolmen päivän sisään päätösesityksestä. Päätöksestä tiedotetaan asianosaisille. Mikäli opiskelu oikeus peruutetaan, niin siitä tiedotetaan Valviralle sosiaali- ja terveysalan pt:n ja kasvatus- ja ohjausalan pt:n osalta. Edellä esitettyä menettelyä käytetään vain valtioneuvoston asetuksissa 1032/2011 ja 1033/2011 määritellyillä aloilla.

Opiskelu oikeuden palauttaminen

Henkilö, jolta opiskeluoikeus on peruutettu, voi hakea opiskeluoikeuden palauttamista koulutuksen järjestäjältä. Opiskeluoikeus tulee palauttaa, jos hakija osoittaa, ettei opiskeluoikeuden peruuttamisen aiheuttaneita syitä enää ole. Opiskelijan tulee toimittaa koulutuksen järjestäjälle terveydentilaansa koskevat lausunnot. Asiassa menetellään seuraavasti:

1. Opiskelija toimittaa ammattiopiston rehtorille terveydentilaansa koskevan selvityksen, jolla hän osoittaa peruuttamisesta aiheuttaneiden syiden poistuneen.

2. Opiskeluoikeuden toimikunta kuulee opiskelijaa ennen päätöksen tekoa. 3. Toimikunnan päätös tiedotetaan hakijalle. Mikäli opiskeluoikeus palautetaan, niin siitä tiedotetaan Valviralle.

Opiskeluoikeuden toimikunta ja opiskelijoiden oikeusturvalautakunta

Opiskeluoikeuteen ja yli 3 kk:n erottamiseen liittyvissä asioissa päätöksenteko tehdään monijäsenisessä toimielimessä, joka koulutusyhtymässä on nimetty opiskeluoikeuden toimikunnaksi. Laissa (951/2011 35 a §) monijäsenisestä toimielimestä määritellään seuraavasti: ”Opiskeluoikeuden peruuttamisesta ja palauttamisesta, määräaikaisesta erottamisesta, asuntolasta erottamisesta sekä opiskelusta pidättämisestä päättää koulutuksen järjestäjän asettama monijäseninen toimielin.

Toimielimessä tulee olla ainakin koulutuksen järjestäjän, opiskelijahuollon, opettajien, työelämän ja opiskelijoiden edustus. Koulutuksen järjestäjä nimeää toimielimen puheenjohtajan ja muut jäsenet enintään kolmeksi vuodeksi kerrallaan.

Opiskeluoikeuden peruuttamista ja palauttamista koskevassa asiassa koulutuksen järjestäjä nimeää toimielimeen lisäksi opiskelijan työssäoppimispaikan edustajan. Toimielimen puheenjohtajaksi tulee nimetä muu kuin opiskelijoita edustava jäsen. Opiskelijoita edustavan jäsenen tulee olla 15 vuotta täyttänyt.

Opiskelijoita edustavalla jäsenellä on läsnäolo- ja puheoikeus toimielimen kokouksessa. Toimielimen äänivaltaiset jäsenet toimivat virkavastuulla. Koulutuksen järjestäjä päättää tarkemmin toimielimen toimintatavoista ja päätöksenteosta. Toimielin voi olla myös kahden tai useamman koulutuksenjärjestäjän yhteinen.

Opiskelija kutsutaan kuultavaksi

- Kuulemispöytäkirjaan kirjataan päätetyt asiat
- Toimialapäällikkö tekee esityksen rehtorille opiskeluoikeuden peruttamisesta.
- Rehtori kutsuu koolle opiskeluoikeudentoimikunnan.
- Toimikunta tekee päätöksen ja se toimitetaan opiskelijalle ja annetaan tarvittava jatko-ohjaus.

Oikeus anoa opiskeluoikeuden palauttamista.

Ennen opiskeluoikeuden peruuttamista koulutuksen järjestäjän on selvitettävä yhdessä opiskelijan kanssa tämän mahdollisuus hakeutua suorittamaan muuta tutkintoa tai koulutusta. Tutkinnoista, joihin tätä pykälää sovelletaan, säädetään valtioneuvoston asetuksella.

Oppivelvollisuuden suorittaminen opiskeluoikeuden määräaikaisen menettämisen aikana. Jos oppivelvollinen on määräaikaisesti erotettu oppilaitoksesta tai hänen opiskeluoikeutensa on pidätetty, Vastuuohjaajan tulee yhdessä oppivelvollisen ja tämän huoltajan kanssa laatia suunnitelma oppivelvollisuuden suorittamisesta määräaikaisen erottamisen tai opiskeluoikeuden pidättämisen aikana HOKSiin. Oppivelvollisen tulee suunnitelman mukaisesti edistää opintojaan itsenäisesti tai muissa oppimisympäristöissä kuin oppilaitoksessa tai työpaikalla. Oppivelvollisella on oikeus saada sellaista opetusta ja ohjausta, joka mahdollistaa opintojen etenemisen suunnitelman mukaisesti. Oppivelvollisella on oikeus oppilas- ja opiskeluhuoltolaissa tarkoitettuihin palveluihin.

4.4.6. Eronneeksi katsominen

Jos oppivelvollinen ilman perusteltua syytä ei osallistu suunnitelman laadintaan tai olennaisesti laiminlyö laaditun suunnitelman noudattamisen, sovelletaan, mitä asianomaista koulutusta koskevassa laissa ja jäljempänä 13 §:ssä säädetään opiskelijan eronneeksi katsomisesta. Ennen eronneeksi katsomista koulutuksen järjestäjän tulee ilmoittaa oppivelvolliselle sekä hänen huoltajalleen ja muulle lailliselle edustajalleen, että oppivelvollinen voidaan katsoa eronneeksi, mikäli hän ei noudata säädettyjä velvoitteita.

Ilmoitus asuinkunnalle ja asuinkunnan velvollisuus ohjata koulutukseen

Asuinkunnan tehtävänä on ohjata oppivelvollista hakeutumaan hänelle soveltuvaan koulutukseen ja tarvittaessa muiden tarkoituksenmukaisten palveluiden piiriin. Oppivelvollisen tilanne ja tuen tarve selvitetään yhdessä oppivelvollisen ja tämän huoltajan tai muun laillisen edustajan kanssa.

Asuinkunnan tehtävänä on kahden kuukauden kuluttua ohjaus- ja valvontavastuun alkamisesta osoittaa oppivelvolliselle opiskelupaikka tutkintokoulutukseen valmentavassa koulutuksessa tai työhön ja itsenäiseen elämään valmentavassa koulutuksessa, jos oppivelvollinen ei ole aloittanut koulutuksessa. Koulutuksen järjestäjän, jolle on myönnetty edellä mainitun koulutuksen järjestämislupa, tulee ottaa opiskelijaksi sille osoitettu oppivelvollinen.

Oppivelvollisen on aloitettava opinnot hänelle osoitetussa opiskelupaikassa viipymättä. Opiskelupaikan osoittamista koskeva päätös voidaan panna täytäntöön vailla lainvoimaa olevana.

Etsivä nuorisotyö

Jos alle 29-vuotiaaseen opiskelijaan ei saada yhteyttä, voidaan tehdä yhteistyötä etsivän nuorisotyön kanssa.

Etsivä nuorisotyöntekijä voi olla mukana ohjaamassa nuorta hänelle soveltuvaan koulutukseen tai muihin tarvittaviin palveluihin, kunhan nuorisolakia kaikilta osin noudatetaan. Erityisesti tulee kiinnittää huomiota siihen, että etsivä nuorisotyö perustuu nuoren vapaaehtoisuuteen ja nuoren kanssa tehtävään yhteistyöhön. Etsivään nuorisotyöhön ei liity nuorelle pakkoa tai velvollisuutta.

Koulutuksen järjestäjä voi luovuttaa nuoren kotikunnalle etsivää nuorisotyötä varten tiedot oppivelvollisesta nuoresta, joka keskeyttää opinnot ammatillisessa koulutuksessa, lukiokoulutuksessa tai tutkintokoulutukseen valmentavassa koulutuksessa. Tällöinkin nuorisolain mukainen etsivä nuorisotyö perustuu nuoren vapaaehtoisuuteen ja nuoren kanssa tehtävään yhteistyöhön. Velvollisuutta tietojen luovuttamiseen mainituissa tilanteissa ei enää jatkossa ole.

Muut kuin oppivelvolliset

Koulutuksen järjestäjän on luovutettava tiedot muusta kuin oppivelvollisesta nuoresta, joka keskeyttää opinnot ammatillisessa koulutuksessa, lukiokoulutuksessa tai tutkintokoulutukseen valmentavassa koulutuksessa.

Koulutuksen järjestäjä voi jättää tiedot luovuttamatta, jos se arvioi käytettävissään olevien tietojen perusteella ja nuoren tilanne ja tuen tarve kokonaisuudessaan huomioon otettuna, ettei nuori ole 10 §:ssä tarkoitettujen palvelujen ja muun tuen tarpeessa.

Nuoren yksilöinti- ja yhteystiedot voidaan luovuttaa nuoren kotikunnalle etsivää nuorisotyötä varten seuraavasti: koulutuksen järjestäjä voi luovuttaa tiedot oppivelvollisesta nuoresta, joka keskeyttää opinnot ammatillisessa koulutuksessa, lukiokoulutuksessa tai tutkintokoulutukseen valmentavassa koulutuksessa

- Yhteydenotto Kokkolan etsivään nuorisotyöhön

- Etsi oman kuntasi etsivä nuoristyöntekijä

4.4.7. Opiskelija aikeissa keskeyttää

Oikeus keskeyttää: sairaus, vamma, äitiys-, isyys. vanhempainvapaa, vähintään kuukauden kestävä ulkomailla oleskelu, muu elämäntilanteeseen liittyvä syy.

Jos oppivelvollinen nuori/muut opiskelija on aikeissa keskeyttää opintonsa, koulutuksen järjestäjän on selvitettävä yhdessä oppivelvollisen ja hänen huoltajansa kanssa mahdollisuudet suorittaa opintoja muussa oppimisympäristössä tai mahdollisuudet hakeutua muuhun koulutukseen. Tarvittaessa vaihtoehdot selvitetään yhteistyössä toisen opetuksen tai koulutuksen järjestäjän kanssa. Koulutuksen järjestäjän on lisäksi selvitettävä oppivelvollisen saamien koulutuksen järjestäjän tukitoimien riittävyys sekä tarvittaessa ohjattava oppivelvollinen hakeutumaan muiden tarkoituksenmukaisten palveluiden piiriin.

4.4.8. Eroaminen oppilaitoksesta

Mikäli opiskelija eroaa oppilaitoksesta, mutta hakeutuu jatkuvan haun kautta Keski-Pohjanmaan ammattiopistoon muulle alalle. Hakijapalvelulta tulee tieto opintosuhteelle opis-kelijavalinnasta. Opintosuhteeri tarkistaa opiskelijan tukiväilähden tiedot ja kopioi ne uudelle opiskelijaoikeudelle ja -kortille. Wilmassa on myös tuloste saattaen vaihtotiedoista, jonka vastuunohjaaja tai yto-opettaja näkee.

5. Sidosryhmien kanssa tehtävä yhteistyö

Nuorten ja nuorten aikuisten kanssa työskentelevien tahojen yhteistyön avulla pienennetään riskiä opintojen keskeyttämiseen ja varmistetaan opiskelijalle riittävä tuki opintojensa aika-na, sekä oikea aikainen palveluohjaus jos opiskelijalla on tarvetta laaja-alaisempaan tukeen. Opiskelijan etu on, että hänen tarvitsemansa palvelukokonaisuus suunnitellaan yksilöllisesti moniammatillisena yhteistyönä, ja että hänen palvelunsa toteutuvat hänen omassa ar-kiympäristössään. Opiskelijan kokonaistilanteen hahmottamiseksi, tulee opiskelijan tuen tarvetta arvioida ja suunnitella moniammatillisena yhteistyönä.

Opiskelijat, jotka tarvitsevat laaja-alaista tukea ja useita eri palveluja, hyötyvät palvelujen ja tukitoimien koordinoimisesta erityisesti nivel- tai siirtymävaiheissa. Opiskelijan palvelujen koordinoinnista voi vastata opiskelijan kannalta tarkoituksenmukainen yhteyshenkilö esim. omatyöntekijä, kuntoutusohjaaja tai opiskeluhuollon edustaja, jo-ka toimii opiskelijan yhdyshenkilönä ja tarvittaessa myös moniammatillisen yhteistyöryhmän koollekutsujana.

Opiskelijahuoltopalveluiden tuottaminen edellyttää eri viranomaisten ja toimijoiden välistä yh-teistyötä. Opiskelijahuollon järjestäminen on koulutuksen järjestäjän vastuulla, sen on myös oltava tiiviissä yhteistyössä ja myös aloitteellinen yhteistyön suhteen palvelun tuottajien kanssa. Erityisesti hallinnon rajoja ylittävien palvelujen toteuttaminen siten, että niitä voidaan tarjota opiskelijoille helposti saavutettavina matalan kynnyksen palveluina edellyttää hyvää suunnit-telua ja tarkkaa sopimista.

5.1. Oppilaitoksen ja huoltajien välinen yhteistyö

Ammatillisesta koulutuksesta ja kansaopistosta annetun lain mukaan alle 18-vuotiaille opiskeli-joille järjestettävässä koulutuksessa tulee olla yhteistyössä huoltajien kanssa. Tavoitteiden saavuttamista tukee velvoite tiedottaa alaikäisen opiskelijan huoltajille ammatillisesta koulutuksesta ja opiskelijan opintojen etenemisestä.

Opintojen etenemisestä tiedottaminen tapahtuu vastuuhjaajan ja huoltajan välisen yhteydenpidon kautta. Huoltajat saavat käyttäjätunnukset Wilma-järjestelmään, jolloin he pystyvät seuramaan alaikäisen opiskelijan opintojen etenemistä. Opintojen alkuvaiheessa opiskelijalle ja huoltajille tiedotetaan Wilmassa oppilaitosten opiskelijahuolto- ja erityisopetuspalveluista. Tiedottaminen tapahtuu opiskeluhuolto- ja erityisopetushenkilöstön henkilökohtaisen esittelyn kautta sekä koteihin jaettavien opiskelijan oppaiden ja oppilaitosten www-sivujen kautta. Näin opiskelijan opiskeluun ja elämäntilanteisiinsa mahdollisesti liittyvien ongelmien tunnistaminen helpottuu ja opiskelija osaa hakea niihin tukea. Opiskelijaa ohjataan myös käyttämään yhteiskunnan tarjoamia opiskeluhuollon ja muita ohjaus-, neuvonta- ja tietopalveluja.

Opiskelijan omat toivomukset ja mielipiteet otetaan huomioon häntä koskevissa toimenpiteis-sä ja ratkaisuisa hänen ikänsä, kehitystasonsa ja muiden henkilökohtaisten edellytystensä mukaisesti. Alaikäinen opiskelija voi painavasta syystä kieltää huoltajaansa osallistumasta itseään koskevan opiskeluhuoltoasian käsittelyyn tai antamasta itseään koskevia salassa pidettäviä opiskeluhuollon tietoja huoltajalleen, jollei se ole selvästi hänen etunsa vastaista. Huoltajalla ei ole oikeutta kieltää alaikäistä käyttämästä opiskeluhuollon palveluja.

Oppivelvollisen osalta oppivelvollisen huoltajan on huolehdittava siitä, että oppivelvollinen suorittaa oppivelvollisuuden. Huoltaja, joka tahallaan tai törkeästä huolimattomuudesta laimin-lyö 9 §:ssä säädetyn velvollisuutensa valvoa oppivelvollisuuden suorittamista, on tuomittava oppivelvollisen valvonnan laiminlyönnistä sakkoon.

Jos oppivelvollinen ei ole aloittanut koulutuksessa, hakeutumiselvöllisuuden ohjaus- ja valvontavastuussa olevan tahon on ilmoitettava oppivelvollisen yksilöinti- ja yhteystiedot oppivelvollisen asuinkunnalle sekä ilmoitettava oppivelvollisen huoltajalle ja muulle lailliselle edustajalle, ettei oppivelvollinen suorita oppivelvollisuuttaan.)

5.2. Saattaen vaihto yhteistyö, opiskelijan, huoltajan, perusopetuksen ja työ- ja elinkeinotoimiston välillä

Oppivelvollisuus Lain (1214/2020) 23 §:n mukaan oppivelvollisen siirtyessä toisen koulutuksen järjestäjän koulutukseen aikaisemman koulutuksen järjestäjän on salassapitosäännösten estämättä viipymättä toimitettava oppivelvollisen koulutuksen järjestämisen kannalta välttämättömät tiedot uudelle koulutuksen järjestäjälle. Vastaavat tiedot on annettava myös uuden koulutuksen järjestäjän pyynnöstä. Sen lisäksi, mitä 3 momentissa säädetään, rehtorilla ja oppivelvollisen opetukseen osallistuvalla opettajalla on 4 §:ssä tarkoitetussa koulutuksessa oikeus salassapitosäännösten estämättä saada oppivelvollisen koulutuksen järjestämisen kannalta välttämättömät tiedot opiskelijahuoltotyöhön osallistuvilta.

Pyydämme luvan opiskelijalta ja hänen lailliselta edustajaltaan, jotta voimme pitää nivelvaihepalaverin toukokuussa. Perusopetuksen puolelta tiedonsiirtopalaverissa on mukana ko. peruskoulun oppilahuoltoryhmän nimeämät edustajat. Ammattiopiston puolelta kaikkiin palaverihin osallistuu opiskeluhuollon koordinaattori ja joko yksi- kaksi erityisopettajaa.

Palaveri on pedagoginen ja tiedot, joita siirretään koskevat oppilaita, jotka ovat tarvinneet tukea koulukäynnissään.

Tiedot, jotka ovat välttämättömiä opetuksen järjestämistä varten kirjataan Wilmaan. Muu välttämätön tieto kirjataan erilliselle välilehdelle, jonka näkee kuraattori, erityisopettaja ja terveydenhoitaja. Harkintaan perustuvan haun liiteluettelo kirjataan Wilmaan. Lausunnot ja muut liitteet löytyvät jatkossa harkinnanvaraisen haun kansioista. Kun ammattihenkilöt lisäksi mahdollisesti siirtävät yksilökohtaista tietoa toisilleen opiskelupaikan varmistettua kirjaa eri-tyisopettaja tuen tarpeen pääpiirteissään Wilmaan. Tieto on opettajien ja muun opiskelijoiden asiaa hoitavien henkilöiden tiedossa ja nähtävissä tarvittaessa. Opiskelijalla on oikeus kirjallisesti pyytää nähtäväksi nämä tiedot samoin oikeus pyytää tiedot poistettavaksi. Tiedon keräämisen tarkoitus on auttaa HOKSin laadinnassa ja mahdollisten tukitarpeiden

kartoittamisessa. Tietojen käsittelyssä ja käytössä noudatetaan salassapitosäädöksiä sekä EU:n tietoturva-asetuksia. Pedagogisen tiedon siirrosta on tehty oma rekisteriseloste.

Pedagogisen tuen tietosuojaseloste (pdf)

Opiskelija voi ilmoittaa myös yhteishaussa tai jatkuvassa haussa hakiessaan seuraavaa:

Opintoja suunniteltaessa tulisi huomioida seuraavaa

- oma elämäntilanne
- opiskelussa tarvittava tuki
- työ- ja toimintakyky
- jokin muu

Näistä tieto menee kohdennetusti terveydenhoitajalle, opolle, erityisopettajalle tai kuraattorille.

Lisäksi opiskelija voi ilmoittaa omat oppimisen erityistarpeet.

Tuen tarpeessa oleville opiskelijoille pyritään turvaamaan saattaen vaihto myös työpaikalla järjestettävään koulutukseen, työvoimapalveluihin tai työelämään Reimari-hankkeen avulla luodun mallin mukaisesti. Yhteis-työ tehdään lisäksi valmentavien koulutusten, sairaalaopetuksen sekä jatko-opintojen suunnittelussa.

5.3. Yhteistyö lastensuojelulain mukaan

Lastensuojelulain tarkoituksena on turvata lapsen oikeus turvalliseen kasvuympäristöön, tasapainoiseen ja monipuoliseen kehitykseen sekä erityiseen suojeluun. Lasten ja perheiden kanssa toimivien viranomaisten on tuettava vanhempia ja huoltajia heidän kasvatustehtävässään ja pyrittävä tarjoamaan perheelle tarpeellista apua riittävän varhain sekä ohjattava lapsi ja perhe tarvittaessa lastensuojelun piiriin. Lastensuojelun on tuettava vanhempia, huoltajia ja muita lapsen hoidosta ja kasvatuksesta vastaavia henkilöitä lapsen kasvatuksessa ja huolenpidossa järjestämällä tarvittavia palveluja ja tukitoimia. Lapsi- ja perhekohtaista lastensuojelua ovat lastensuojelutarpeen selvitys, avohuollon tukitoimet, lapsen kiireellinen sijoitus ja huostaanotto sekä niihin liittyvä sijaishuolto ja jälkihuolto.

Ehkäisevällä lastensuojelulla edistetään ja turvataan lasten kasvua, kehitystä ja hyvinvointia sekä tuetaan vanhemmuutta. Lapsen etua arvioitaessa on kiinnitettävä huomiota siihen, miten eri toimenpidevaihtoehdot ja ratkaisut turvaavat lapselle:

- tasapainoisen kehityksen ja hyvinvoinnin sekä läheiset ja jatkuvat ihmissuhteet
 - mahdollisuuden saada ymmärtämystä ja hellyyttä sekä iän ja kehitystason mukaisen valvonnan ja huolenpidon
 - taipumuksia ja toivomuksia vastaavan koulutuksen
 - turvallisen kasvuympäristön ja ruumiillisen sekä henkisen koskemattomuuden
 - itsenäistymisen ja kasvamisen vastuullisuuteen.
-
- mahdollisuuden osallistumiseen ja vaikuttamiseen omista asioistaan
 - kielellisen, kulttuurisen ja uskonnollisen taustan huomioimisen.

Lastensuojelussa on toimittava mahdollisimman hienovaraisesti ja käytettävä ensisijaisesti avohuollon tukitoimia, jollei lapsen etu muuta vaadi. Kun sijaishuolto on lapsen edun kannalta tarpeellinen, se on järjestettävä viivytyksettä. Sijaishuoltoa toteutettaessa on otettava lapsen edun mukaisella tavalla huomioon tavoite perheen jälleen yhdistämisestä.

Sosiaali- ja terveydenhuollon, opetustoimen, nuorisotoimen, poliisitoimen ja seurakunnan tai muun uskonnollisen yhdyskunnan palveluksessa tai luottamustoimessa olevat henkilöt sekä muun sosiaalipalvelujen tai terveydenhuollon palvelujen tuottajan, opetuksen tai koulutuksen järjestäjän tai turvapaikan hakijoiden vastaanotto toimintaa tai hätäkeskustoimintaa taikka koululaisten aamu- ja iltapäivätoimintaa harjoittavan yksikön palveluksessa olevat henkilöt ja terveydenhuollon ammattihenkilöt ovat velvollisia viipymättä ilmoittamaan salassapitosäännösten estämättä kunnan sosiaalihuollosta vastaavalle toimielimelle, jos he tehtävässään ovat saaneet tietää lapsesta, jonka hoidon ja huolenpidon tarve, kehitystä vaarantavat olosuhteet tai oma käyttäytyminen edellyttää lastensuojelun tarpeen selvittämistä.

Erityistä tukea tarvitsevilla henkilöillä sosiaalihuoltolaissa tarkoitetaan henkilöä, jolla on erityisiä vaikeuksia hakea ja saada tarvitsemiaan sosiaali- ja terveyspalveluja. Tarkoituksena on turvata kaikkein vaikeimmassa asemassa oleville henkilöille heidän tarvitsemansa apu ja tuki. Säännökset on tarkoitettu sovellettaviksi tilanteissa, joissa henkilö ei itse kykene hakemaan tarvitsemaansa apua tai henkilön avun saaminen on vaarassa estyä sen vuoksi, ettei hän kykene riittävässä määrin vastaanottamaan tai antamaan avun saamiseksi tarvittavaa tietoa. Syyinä voi olla kognitiivinen tai psyykinen vamma tai sairaus, päihteiden ongelmakäyttö, usean yhtäaikaisen tuen tarve tai muu vastaava syy. Muu vastaava syy voi olla esimerkiksi puutteellinen kielitaito yhdistettynä traumaattisiin kokemuksiin. Lapsi voi tarvita erityistä tukea edellä mainituista syistä tai sen vuoksi, että lapsen kasvuolosuhteet vaarantavat tai eivät turvaa lapsen terveyttä tai kehitystä tai lapsi itse käyttäytymisellään vaarantaa terveyttään tai kehitystään.

5.3.1. Yhteydenotto sosiaalihuoltoon tuen tarpeen arvioimiseksi

Jos henkilön sosiaalihuollon tarve on ilmeinen, on laissa säädetyillä tahoilla (mm. opetustoimi) velvollisuus ohjata henkilö hakemaan sosiaalipalveluja tai henkilön antaessa suostumuksensa otettava yhteys kunnallisesta sosiaalihuollosta vastaavaan viranomaiseen. Jos henkilön suostumusta ei voida saada, laki velvoittaa kuitenkin olemaan yhteydessä sosiaalihuollosta vastaavaan viranomaiseen salassapitosäännösten estämättä, jos henkilö on ilmeisen kykenemätön vastaamaan omasta huolenpidostaan, terveydestään tai turvallisuudestaan, tai lapsen etu sitä välttämättä vaatii.

Palvelutarpeen arviointi

Kun kunnan sosiaalihuoltoon tulee tieto sosiaalihuollon tarpeesta olevasta henkilöstä, kiireellisen avun tarve on arvioitava välittömästi. Lisäksi henkilöllä on oikeus saada palvelutarpeen arviointi. Tässä keskeistä kokonaistilanteen arviointi ja koordinointi.

Läheisverkoston kartoittaminen

Palvelutarpeen arvioinnin yhteydessä tai myöhemmin asiakkuuden aikana voidaan selvittää, miten asiakkaan omaiset tai muut läheiset henkilöt osallistuvat asiakkaan tukemiseen. Omaisiin ollaan yhteydessä asiakkaan suostumuksella, eikä laissa velvoiteta omaisia auttamaan. Ilman asiakkaan suostumusta omaisia kuullaan vain, jos tietoa tarvitaan lapsen edun vuoksi tai tieto on välttämätön palvelutarpeen

selvittämiseksi silloin, kun asiakas ei kykene vastaamaan omasta huolenpidostaan, terveydestään tai turvallisuudestaan. Kartoittamisen yhteydessä selvitetään tarvittaessa omaisten ja läheisten tuen tarve.

Omatyöntekijä

Asiakkaalla on oikeus saada omatyöntekijä koko sosiaalihuollon asiakkuuden ajaksi. Asiakkuuden aikana omatyöntekijä voidaan vaihtaa, jos siihen on pakottava syy tai se on asiakkaan edun mukaista.

Omatyöntekijä on nimettävä viimeistään palvelutarpeen arvioinnin yhteydessä. Luontevinta on nimetä työntekijä, jonka kanssa asiakas olisi muutoinkin yhteydessä. Erytystä tukea tarvitsevan lapsen tai muun erityistä tukea tarvitsevan asiakkaan omatyöntekijän on oltava sosiaalityöntekijä. Vähän palveluja tarvitsevalle asiakkaalle voi riittää tieto siitä, kehen voi tarvittaessa olla yhteydessä. Useita palveluja tarvitseva nuori voi puolestaan tarvita omatyöntekijää, joka seuraa aktiivisesti tavoitteiden toteutumista ja tarvittaessa vie nuoren palveluihin.

Nuorisopalvelutakuu

Sosiaalihuoltolaki täydentää nuorisopalvelutakuuta, joka on suunnattu alle 25-vuotiaille nuorille. Nuorisopalvelutakuuseen sisältyy moniammatillinen palvelutarpeen arviointi, omatyöntekijä, kohdennettu sosiaalinen kuntoutus sekä muut tarvittavat palvelut yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa. Jos nuoren taustalla on työ- ja toimintakykyyn, terveyteen ja sosiaalisiin tai-toihin liittyviä ongelmia, omatyöntekijä suunnittelee yhdessä nuoren kanssa sosiaalisen kuntoutuksen kokonaisuuden nuoren tarpeiden mukaisesti. Nuoren tarvitsema sosiaalinen kuntoutus voi olla arkielämän taitojen oppimista, koulutukseen tai työhön tarvittavien asioiden harjoittelua ennen niissä aloittamista tai aloittamisen jälkeen. Kokonaisuuteen yhdistetään tarvittaessa päihde- ja/tai mielenterveyshoito. Sosiaalisella kuntoutuksella tuetaan nuorten sijoittumista työ-, työkokeilu-, opiskelu- tai kuntoutus paikkaan tai työpajaan. Omatyöntekijä pyrkii työskentelemään siten, ettei työhön tai koulutukseen liittyviä keskeyttämissiä tule. Tavoitteena on vahvistaa onnistumisen kokemuksia.

Nuorisopalvelutakuu takaa nuorille palvelutarpeen arvioinnin ja omatyöntekijän lisäksi kohdennetun sosiaalisen kuntoutuksen sekä muut tarvittavat palvelut.

Kotipalvelun vahvistamisen lisäksi perhetyöt, tukihenkilöitä ja -perheitä sekä vertaisryhmätointia on annettava yleisinä perhepalveluina myös ilman lastensuojelun asiakkuutta. Päihdehuollossa on siis noudatettava hoitotakuuta tai vastaavasti järjestettävä tuen tarpeita vastaavat sosiaalihuollon palvelut silloin, kun ne parhaiten soveltuvat asiakkaan auttamiseen. Kasvatus- ja perheneuvontaa voidaan toteuttaa kasvatus- ja perheneuvolassa. Myös perheneuvolan asiakkailla on oikeus omatyöntekijään ja oikeus saada palvelutarpeensa arvioiduksi.

Terveydenhuollon palvelut lastensuojelun asiakkaille. Terveydenhuoltolaissa säädetään lisäksi, että lapselle ja hänen perheelleen on järjestettävä viipymättä lapsen terveyden ja kehityksen kannalta välttämättömät terveydenhuollon palvelut, jos lastensuojelun tarve johtuu riittämättömistä terveydenhuollon palveluista. Näissä tilanteissa tarvittava hoito on järjestettävä tarvittaessa nopeamminkin kuin hoitotakuu edellyttäisi. Säännös koskee esimerkiksi lapsen tai hänen vanhempiensa tarvitsemia mielenterveyspalveluja tai päihdehoitoa.

Subjektiiivinen oikeus päihdeettömyyttä tukeviin palveluihin

Raskaana olevalla henkilöllä on oikeus saada välittömästi riittävät päihdeettömyyttä tukevat sosiaalipalvelut. Kyseessä on niin sanottu subjektiiivinen oikeus. Se velvoittaa kuntaa toimimaan heti kun se saa tiedon raskaana olevasta henkilöstä, joka on huolissaan omasta päihdeidenkäytöstään. Vastaava

sääntely sisältyy terveydenhuoltolakiin. Sosiaali- ja terveydenhuollon henkilöstö arvioi, mikä on palvelujen riittävä taso. Palvelut on järjestettävä välittömästi, jotta voitaisiin turvata tulevan lapsen terveys ja kehitys.

Lisäksi kaikki ne tahot, jotka ovat velvollisia tekemään lastensuojeluilmoituksen, ovat velvollisia tekemään ilmoituksen myös poliisille, kun on syytä epäillä lapsen joutuneen henkeen tai terveyteen kohdistuneen rikoksen uhriksi.

Lastensuojelun kiireelliset sijoitukset

Lapsi/nuori voidaan sijoittaa kiireellisesti vain, jos lapsi/nuori on välittömässä vaarassa, koska puutteet lapsen/nuoren huolenpidossa tai muut kasvuolosuhteet vaarantavat vakavasti lapsen/nuoren terveyttä tai kehitystä taikka lapsi/nuori itse vaarantaa vakavasti terveyttään tai kehitystään käyttämällä päihteitä, tekemällä muun kuin vähäisen rikoksen tai muulla rinnasteisella tavalla.

Perhetukipalvelut: Soite - Perhetukipalvelut

Lastensuojelu: Soite - Lastensuojelu

Aikuissosiaalityö: Soite - Aikuissosiaalityö ja toimeentulotuki

Lapsiperheiden palveluohjauskeskus: Soite - Lapsiperheiden palveluohjaus

Ilmoita huolesi

Tee lastensuojeluilmoitus. Lastensuojeluilmoituksen voi tehdä, jos sinulla on herännyt huoli lapsen hyvinvoinnista. Huolta voi herättää esimerkiksi lapsen tai nuoren hoitoon ja kasvatukseen liittyvät vaikeudet, perheen päihteiden käyttö tai väkivalta.

Ilmoita sosiaalihuollon tarpeesta, kun kyse on aikuisesta. Huolen herätessä voi ilmoituksen tehdä myös muista kuin lapsista. Huoli aikuisesta voi syntyä esimerkiksi silloin, kun ihminen näyttää kykenemättömältä huolehtimaan itsestään ja turvallisuudestaan.

5.4 Mielenterveys ja yhteistyö toimijoiden kanssa

Hyvään mielenterveyteen kuuluu:

- hyvä itsetunto
- elämäntunne
- optimismi
- mielekäs toiminta
- kyky solmia tyydyttäviä sosiaalisia suhteita
- taito kohdata vastoinkäymisiä.

Mielenterveyttä edistäviä tekijöitä vahvistetaan:

- lisäämällä yksilön tai yhteisön sietokykyä ja joustavuutta
- kehittämällä selviytymistaitoja
- parantamalla elämänlaatua ja tyytyväisyyttä
- tukemalla hyvää itsetuntoa ja hyvinvoinnin tunnetta

- noudattamalla terveellisiä elintapoja
- lisäämällä sosiaalista tukea
- vahvistamalla fyysisen, sosiaalisen, emotionaalisen ja psyykkisen terveyden tasapainoa
- lisäämällä taloudellista turvallisuutta
- luomalla tukea antavat asumisolosuhteet ja elinympäristö.

Yleisiä häiriöitä

Ahdistuneisuushäiriöt

Ahdistuneisuus on tunnetila, johon voi liittyä sisäistä jännitystä, pelkoa, levottomuutta, huolestuneisuutta tai jopa paniikin tai kauhun kokemus. Ohimenevinä ja lievinä tunnetiloina nämä ovat tavallisia arkipäiväisiä kokemuksia. Toisaalta ahdistuneisuushäiriöt ovat yleisiä mielenterveyden häiriöitä. Häiriöstä on kyse silloin, kun ahdistuneisuudesta aiheutuu selvää toiminnallista häiriötä tai kärsimystä. Yleisimpiä ahdistuneisuushäiriöitä ovat sosiaalisten tilanteiden pelko (eli sosiaalinen ahdistuneisuus[1] häiriö), paniikkihäiriö, julkisten paikkojen pelko ja yleistynyt ahdistuneisuushäiriö. Myös pakko-oireinen häiriö on luettu ahdistuneisuushäiriöihin. Nuorista noin 10–15 % kärsii ahdistuneisuushäiriöstä. Useimmat ahdistuneisuushäiriöt ovat tavallisempia tytöillä ja naisilla kuin pojilla ja miehillä, ja niihin liittyy tyypillisesti muita saman-aikaisia häiriöitä, yleisimmin ahdistuneisuushäiriö, masennustila tai päihdehäiriö.

Masennustilat

Masennustilat ovat tavallisimpia nuorten ja nuorten aikuisten sairastamia mielenterveyden häiriöitä. Arvioidaan, että sen vuotuinen esiintyvyys on nuorilla noin 5–8 prosenttia ja jopa 15–20 prosenttia nuorista sairastaa masennusjakson ennen 21 ikävuotta. Tytöt ja naiset sairastavat masennusta kaksi kertaa poikia ja miehiä yleisemmin. Masennustiloihin liittyy usein jokin muu samanaikainen mielenterveyden häiriö, esimerkiksi ahdistuneisuushäiriö tai päihdehäiriö. Masennustiloihin liittyy kohonnut itsetuhoisen käytöksen ja itsemurhien riski. Masennustiloihin voivat olla sellaiset nuoret, joilla on varsinaista masennustilaa lievempiä oireita, jotka ovat vaativia itseään ja suoriutumistaan kohtaan ja esimerkiksi nuoret, joiden vanhempi sairastaa masennusta. Mielialahäiriöt ovat merkittävä pitkäkestoisen työkyvyttömyyden aiheuttaja nuorilla aikuisilla.

Syömishäiriö

Syömishäiriössä opiskelija syö liian vähän tai hallitsemattomasti ja hänellä on ristiriitainen suhde ruokaan, mutta myös omaan kehoonsa ja painoonsa. Oireet voivat uhata vakavasti toimintakykyä sekä hidastaa nuoren psykologista, sosiaalista ja myös fyysistä kehitystä. Syömishäiriöihin liittyy usein muita samanaikaisia mielenterveys- ja päihdehäiriöitä, mutta myös erilaisia somaattisia komplikaatioita. Vaikeisiin syömishäiriöihin liittyy kuolemanvaara. Syömishäiriöihin kuuluvat: laihuushäiriö (anorexia nervosa), ahmimishäiriö (bulimia nervosa), epätavallinen laihuushäiriö, epätavallinen ahmimishäiriö, muut ja tarkemmin määrittämättömät syömishäiriöt kuten ahmintahäiriö. Syömishäiriön sairastutaan useimmiten 12–24-vuotiaana. Sairastuneista valtaosa on tyttöjä ja naisia

[Linkki Syömishäiriöt](#)

Itsetuhoisuus

Käytösongelmat

Peliongelmat

Päihdeongelmat

Opiskelija ohjataan opiskeluterveydenhoitajan tai kuraattorin luokse, joka tekee arvion opis-kelijan tilanteesta, ja ohjaa tarvittaessa mm. psykkarin, koulupsykologin tai muihin palveluihin, esim. erikoissairaanhoidon palveluihin.

Ohjaus palveluiden piiriin tarvittaessa:

- **Lasten ja nuorten poliklinikka:** Soite - Lasten ja nuorten poliklinikka
- **Nepsytiimi:** Soite - Nepsytiimi
- **Nuorisopsykiatrian poliklinikka:** Soite - Nuorisopsykiatrian poliklinikka
- **Aikuispsykiatrian avohoito:** Soite - Psykiatrian avohoito
- **Kehityspoliklinikka:** Soite - Kehityspoliklinikka
- **Vammaispalvelut:** Soite - Soite-vammaispalvelut
- **Kela opiskelu ja kuntoutuspalvelut:**
- **Kuntoutuspalvelut:** Kuntoutus - kela.fi
- **Mielenterveyskuntoutujien asumis- ja tukipalvelut (MIEKU tiimi):** Soite - Mielenterveyskuntoutujien asumis- ja tukipalvelut

Nuorten avokuntoutus / Siilinpesä: Soite - Siilinpesä

Linkki: www.mielenterveystalo.fi

Mielenterveys- ja päihdetyön menetelmät opiskeluterveydenhuollossa: Opas arviointiin, hoitoon ja käytäntöihin <https://www.julkari.fi/handle/10024/131873>

Aikuisten, sekä lasten ja nuorten kuntoutusohjaus: Soite - Kuntoutusohjaus

Kuntoutusohjaus on palvelua, joka kohdistuu lasten, nuorten ja aikuistenpitkäaikaissairaus- tai vamma-ryhmiin. Kuntoutujat voivat tulla ohjauksen pariin hoitoon tai seurantaan liittyen, läheteellä tai ilman lähetettä terveydenhuollon tai muun ammattihenkilön sekä oman tai omaisen yhteydenoton perusteella. Palvelu on kuntoutujalle maksutonta.

5.5. Yhteistyö työ- ja elinkeinotoimiston kanssa

Työnhakijaksi voivat ilmoittautua kaikki työtä hakevat. Valmistuville opiskelijoille järjestetään infoja opintojen loppuvaiheessa. Erityistä tukea tarvitsevat opintonsa keskeyttäneet tai jo ammattiin valmistuneet opiskelija voidaan ohjata TE-toimistoon yhteistyössä etsivän nuorisotyöntekijän kanssa. Valtakunnallinen Työlinja antaa yleisneuvontaa työ- ja elinkeinopalveluista sekä opastusta verkkopalvelujen käyttöön esim. auttaa ja opastaa kuinka ilmoittautua työnhakijaksi verkkopalvelujen kautta. Tuetun työllistymisen palvelut auttavat, kun tarvitaan TE-palvelujen lisäksi esimerkiksi terveyspalveluja. Niistä saadaan yksilöllistä tukea työelämän vaa-timusten tai pelisääntöjen hallintaan tai toimintaan työyhteisössä.

Yhteystiedot: <https://www.kokkola.fi/tyo-ja-yrittaminen/tyollisyyspalvelut/tyollisyyden-kuntakokeilu/>

Pohjanmaan TE-toimiston vaihde: 029505 6000 Kokkola, Kallentori, 67100 Kokkola

5.6. Etsivä nuorisotyö

Etsivän nuorisotyön tehtävä on täydentää olemassa olevia palveluja, ei korvata niitä. Etsivän nuorisotyön keskeisin tehtävä on tavoittaa nuoria, jotka ovat joko palveluiden ulkopuolella tai tarvitsevat tukipalveluista huolimatta rinnalla kulkemista ja ohjausta. Tavoitteena on lisätä heidän valmiuksiaan koulutukseen tai työelämään kiinnittymiseen elämäntaitojen vahvistamisen ja yksilöllisten haasteiden ratkaisemisen kautta. Yksittäisten nuorten ja nuorten ryhmien tukemisen lisäksi etsivällä nuorisotyöllä on myös muu yhteiskunnallinen tehtävä – tuoda palveluiden ulkopuolella olevien nuorten ääni kuuluviin, tehdä näkyväksi palveluvajeita ja niitä yhteiskunnan tukiverkon rakoja, joista nuoret voivat pudota.

Etsivät nuorisotyöntekijät ovat yhdyshenkilönä erilaisten tukitoimien toteuttamisessa, opiskelijoiden, kodin, opettajien ja eri moniammatillisten toimijoiden välissä. Akuutissa ongelmatilanteessa tukihenkilö voi toimia sekä opettajien ja opiskeluhoitohenkilöiden tukena. Tehtävinä ovat mm. kadonneiden opiskelijoiden etsintä, aktivointi opiskeluun ja motivaation ylläpito. Etsivä nuorisotyöntekijä voi olla mukana ohjaamassa nuorta hänelle soveltuvaan koulutukseen tai muihin tarvittaviin palveluihin, kunhan nuorisolakia kaikilta osin noudatetaan. Erityisesti tulee kiinnittää huomiota siihen, että etsivä nuorisotyö perustuu nuoren vapaaehtoisuuteen ja nuoren kanssa tehtävään yhteistyöhön. Etsivään nuorisotyöhön ei liity nuorelle pakkoa tai velvollisuutta.

Koulutuksen järjestäjä voi luovuttaa nuoren kotikunnalle etsivää nuorisotyötä varten tiedot oppivelvollisesta nuoresta, joka keskeyttää opinnot ammatillisessa koulutuksessa, lukiokoulutuksessa tai tutkintokoulutukseen valmentavassa koulutuksessa. Tällöinkin nuorisolain mukainen etsivä nuorisotyö perustuu nuoren vapaaehtoisuuteen ja nuoren kanssa tehtävään yhteistyöhön. Velvollisuutta tietojen luovuttamiseen mainituissa tilanteissa ei enää jatkossa ole.

Koulutuksen järjestäjän on luovutettava tiedot muusta kuin oppivelvollisesta nuoresta, joka keskeyttää opinnot ammatillisessa koulutuksessa, lukiokoulutuksessa tai tutkintokoulutukseen valmentavassa koulutuksessa

koulutuksen järjestäjä voi jättää tiedot luovuttamatta, jos se arvioi käytettävissään olevien tietojen perusteella ja nuoren tilanne ja tuen tarve kokonaisuudessaan huomioon otettuna, ettei nuori ole 10 §:ssä tarkoitettujen palvelujen ja muun tuen tarpeessa.

Nuoren yksilöinti- ja yhteystiedot voidaan luovuttaa nuoren kotikunnalle etsivää nuorisotyötä varten seuraavasti: koulutuksen järjestäjä voi luovuttaa tiedot oppivelvollisesta nuoresta, joka keskeyttää opinnot ammatillisessa koulutuksessa, lukiokoulutuksessa tai tutkintokoulutukseen valmentavassa koulutuksessa.

Yhteydenotto Kokkolan etsivään nuorisotyöhön

Etsi oman kuntasi etsivä nuorisotyöntekijä

Mikäli tuen tarpeessa oleva nuori eroaa ammattiopistosta, ollaan yhteydessä etsivään nuorisotyöntekijään. Wilman tulostevalikossa on nyt tuloste YHT: EROILMOITUS + ilmoitus etsivälle.

5.7. Nuorten ohjaus- ja palveluverkosto

Kunnissa on nuorten ohjaus- ja palveluverkosto, jossa on mukana, opetustoimi, sosiaali- ja terveystoimi, nuorisotoimi, työhallinto, poliisihallinto, myös muita viranomaistahoja voi olla mukana. Sen tehtävänä on toimia vuorovaikutuksessa nuorten palveluja tuottavien yhteisöjen kanssa.

5.8. Yhteistyö seurakunnan kanssa

Oppilaitos tekee yhteistyötä seurakunnan kanssa. Kokkolan ammattikampuksella oppilaitospastori Reetta Mourujärvi vierailee säännöllisesti ja osallistuu myös yhteisöllisen opiskeluhoitoon toteuttamiseen.

5.9. Yhteistyö poliisin kanssa

Poliisin kanssa tehdään ennaltaehkäisevää yhteistyötä myötä mm. oppilaitoksella on nimettyjä koulupoliiseja, poliisi osallistuu ennaltaehkäisevään päihdetyöhön, pelastautumisharjoituksiin ja hyvinvointimessuihin.

Lisää alueen palveluista löytyy:

<https://www.kpedu.fi/tuki-polku/tietoa-yksil%C3%B6llisist%C3%A4-tukimuodoista>

6. Savuttomuuden edistäminen ja päihteiden käytön ennaltaehkäisy

Savuttomuuden edistämisen ja päihteiden käytön ehkäisyn keskeisenä tarkoituksena on antaa tietoa savuttomuudesta, päihdeaineista ja niiden käytön aiheuttamista riskeistä sekä lainsäädännöstä.

Nuorilla tulee olla oikeus saada asiallista tietoa, jonka perusteella he kykenevät harkitsemaan omia valintojaan. Terveystieteiden lisäksi siihen tulisi kuulua pohdintaa myös tupakoinnin ja päihteiden aiheuttamista vaikeuksista kaverisuhteissa, koulunkäynnissä ja perhe-elämässä.

Asioiden käsittelytavoissa, näkökulmissa ja esimerkeissä tulisi lähteä läheltä nuorten kokemusmaailmaa. Opiskelijoiden yhteisiin tutkinnonosiin kuuluu terveystiedon ja liikunnan opintojakso, jossa käydään läpi tupakointia ja päihteitä ja niiden haittavaikutuksia. Terveystieteen näkökulma tupakointiin ja päihteisiin on ehkäisevä.

Kaikille opiskelijoille tehdään terveystarkastus ensimmäisen opiskeluvuoden aikana. Tarkistuksissa kohdistetaan huomio nuorten tupakointiin ja päihteiden käyttöön sekä niiden ennaltaehkäisyyn. Ennaltaehkäisevän päihdetyön keinoja ovat myös päihteiden ongelmakäyttämiseen puuttuminen ja asioiden esille nostaminen riittävän varhaisessa vaiheessa. Tupakoinnin ja päihteiden käytön ennaltaehkäisemiseksi järjestetään tapahtumia, teemapäiviä ja kampanjoita päihteiden käytön vaaroista ja päihteettömyyden eduista. Toiminnassa hyödynnetään alan opiskelijoiden osaamista.

Tupakoinnin, nuuskaamisen ja päihteiden käytön ennaltaehkäisyä tukevat mm.

- viihtyisä ympäristö
- mahdollisuus tulla kuulluksi
- hyvä ryhmä
- kiusaamiseen puuttuminen
- toimiva opiskelijahuolto ja erityisopetus
- vapaa-ajan toiminta
- luottamukselliset suhteet lähiyhteisössä
- mahdollisuus vaikuttaa omaan asemaan ja tulevaisuuteen
- hyvä itsetunto ja itsetuntemus
- tietoisuus päihteiden riskeistä
- lähiyhteisön vastuullinen suhtautuminen päihteiden käyttöön
- savukkeiden ja päihteiden vaikea saatavuus ja kontrolli

Kouluterveyskyselyn kautta saadaan tärkeää tietoa, jota voidaan käyttää ennaltaehkäisevän työn suuntaamisen apuna. Valtakunnallista päihdeviikkoa ja hyvinvointimessuja voidaan hyödyntää ennaltaehkäisevässä työssä. Erityisen tärkeää on opiskelijoiden itsensä osallistaminen sekä tutor- ja opiskelijakunnan hyödyntäminen toiminnan kehittämisessä.

Opiskeluterveydenhoito vastaa omalta osaltaan tupakoinnin ja päihdeongelmien varhaisesta toteamisesta ja mahdollisesta hoitoonohjauksesta. Opiskeluterveydenhoitajien tekemät terveyskyselyt ja niiden ohessa tehtävät mini-interventiot ovat hyviä seuloja, joiden pohjalta voidaan poimia ne opiskelijat, jotka tarvitsevat ohjausta ja neuvontaa. Ennaltaehkäiseviä keinoja ovat myös yleiset ja kohdennetut vapaa-ajan aktiviteetit. Myös terveystiedon opetus, säännölliseen elämän rytmiin kannustaminen, oppimisvaikeuksien varhainen tunnistaminen ja tuki sekä hyvin toimiva viranomaisyhteistyö tukevat ennaltaehkäisevän päihdetyön ja savuttomuuden toteutumista.

Ensiarvoisen tärkeää on toimiva yhteistyö paikallisten järjestöjen ja päihdepalveluja tuottavien organisaatioiden kanssa.

Päihteiden riskiehkäisyllä tarkoitetaan toimia, joita kohdennetaan tiettyyn ryhmään tai yksilöön. Keski-Pohjanmaan ammattiopistossa opiskeluterveydenhoitajat tekevät terveyskyselyn ja sen liitteenä Audit-testin 1. vuosikurssin opiskelijoille. Audit-testi uusitaan kutsuntatarkastuksen yhteydessä.

Ongelmakäyttäytymisen tunnistamisen jälkeen puututaan tilanteeseen ja seurataan sitä. Oleellisen tärkeää on, että opiskeluhuollon henkilöstöllä on riittävästi resurssia ja osaamista puuttua ongelmakäyttäytymiseen, tehdä tarvittaessa hoitoonohjausta ja seurata tätä prosessia.

Toimintaohje savuttomuuteen tukemisesta ja tupakkatuotteiden käyttöön puuttumisesta

Tupakoiminen ja muiden tupakkatuotteiden käyttö on kielletty oppilaitoksessa ja sen alueella. Tupakkatuotteiden hallussapito on lainsäädännön mukaan kielletty alle 18-vuotiailta. Päihteiden ja huumeiden hallussapito, käyttäminen ja niiden vaikutuksen alaisena esiintyminen oppilaitoksessa ja sen alueella on kielletty.

Kurinpito oppilaitoksen alueella tupakoimisesta

Työntekijän havaittua opiskelijan tupakoivan oppilaitoksen alueella hän pyytää opiskelijan henkilötiedot, jotka opiskelija on velvollinen antamaan. Tiedot toimitetaan vastuuhjaajalle. Vas-tuuhjaaja puhuttelee opiskelijan ja antaa suullisen huomautuksen, joka kirjataan Wilmaan. Tieto tupakointirikkeestä lähetetään alaikäisen opiskelijan kotiin tiedoksi.

Jos tupakointi jatkuu, opiskelijaa ja hänen huoltajaansa kuullaan kirjallista varoitusta varten. Kuulemisen jälkeen voidaan antaa kirjallinen varoitus. Jos opiskelija havaitaan tupakoimassa kirjallisen varoituksen jälkeen, toimialapäällikkö tai toimipaikkapäällikkö on yhteydessä poliisiin rikesakon määräämiseksi. Jos tupakointi jatkuu vielä tämän jälkeen, myös määräaikainen erottaminen voi tulla kyseeseen.

Jos tupakointi on tapahtunut selkeästi yleistä turvallisuutta vaarantavalla tavalla aiheuttaen esim. paloturvallisuusriskin, sanktiona on suoraan kirjallinen varoitus tai poliisin kautta rikesakon määrääminen. Henkilökunnan edustajan tupakointirikkomuksesta ovat seurauksena henkilöstöä koskevat kurinpidolliset menettelyt: suullinen huomautus ja kirjallinen varoitus.

Toimintaohje päihteiden käyttöön puuttumiseen

Päihteiden ja huumeiden hallussapito, käyttäminen ja niiden vaikutuksen alaisena esiintyminen oppilaitoksessa ja sen alueella on kielletty. Keski-Pohjanmaa ammattiopisto järjestyssäännöt.

Oppilaitoksessa tehdään tiivistä yhteistyötä alueen päihdekeskuksen, Ankkuri-tiimin, poliisin ja järjestöjen kanssa. Kpedussa toimii myös ennaltaehkäisevän päihdetyön tiimi, joka kokoaa alueen toimijoita yhteen. Järjestämme koulutusta ja infotilaisuuksia henkilökunnalle ja opiskelijoille.

Toimintaohje opiskelijoiden alkoholin käyttöön puuttumisesta

- Tieto opiskelijan alkoholikäytöstä opiskeluaikana tai asuntola-asumisen aikana johtaa aina toimenpiteisiin:
- Huoltajaan ollaan yhteydessä alaikäisen alkoholin käytön ilmetessä.
- Mikäli on aiheellista, ohjataan opiskelija terveydenhoitajan vastaanotolle.
- Havainnon tekijä tekee alaikäisen päihteiden käytöstä ilmoituksen opiskelijan kotikunnan sosiaalitoimeen (Lastensuojeluilmoitus). <https://www.soite.fi/lastensuojeluilmoitus>
- Jos opiskelijan havaitaan tai epäillään olevan opetustilanteessa, työssäoppimispaikassa tai asuntolassa alkoholin vaikutuksen alaisena, tilanteen havaintoja tarjotaan opiskelijalle mahdollisuutta puhallustestiin.
- Paikalla täytyy olla kaksi oppilaitoksen henkilökunnan edustajaa
- Mikäli opiskelija ei suostu vapaaehtoisesti puhallustestaukseen, opiskelija ohjataan terveyskeskukseen.
- Tilanteen havainnut henkilö on yhteydessä vastuuhjaajaan.
- Tilanteen havainnut henkilö kirjaa tapahtuman Pro24-järjestelmään, mikäli tilanteesta aiheutuu vaara.

Kurinpitotoimenpiteet:

- Opiskelijan osallistuminen opetukseen voidaan evätä enintään jäljellä olevan työpäivän ajaksi.
- Opiskelijan osallistuminen voidaan evätä myös, mikäli henkilöstön tai opiskelijoiden turvallisuus kärsii opiskelijan väkivaltaisen tai uhkaavan käyttäytymisen vuoksi.
- Opiskelijan poistamisesta loppupäivän ajaksi päättää toimialapäällikkö kurinpito-ohjeiden mukaisesti.
- Toimialapäällikkö kirjaa asian Wilmaan. (Ilmoitus opetustilanteesta poistamisesta.)
- Ellei opiskelija noudata poistumiskehotusta, rehtorilla tai opettajalla on oikeus poistaa hänet opetustilasta tai oppilaitoksen alueelta.
- Jos opiskelija vaarantaa käyttäytymisellään opetustilassa toimivien henkilöiden turvallisuutta, häneltä voidaan evätä osallistuminen opetukseen enintään kolmen työpäivän ajaksi. Toimialapäällikkö kirjaa asian Wilmaan.
- Jatkotoimenpiteet:
- Asia saatetaan tiedoksi terveydenhoitajalle, joka kutsuu opiskelijan tapaamiseen.
- Vastuuhjaaja tarkistaa opiskelijan tilanteen

Toimintaohje huumausaineiden käyttöön puuttumisesta

Päihteiden ja huumeiden hallussapito, käyttäminen ja niiden vaikutuksen alaisena esiintyminen oppilaitoksessa ja sen alueella on kielletty. Keski-Pohjanmaan ammattiopisto järjestyssäännöt.

Huumeiden käyttöä epäiltäessä

Tilanteen havainnut henkilö keskustelelee opiskelijan kanssa ja ohjaa tarvittaessa huumausai-netestiin.

Jos kyseessä on usean opiskelijan ryhmä, tilanne ja testaus on käsiteltävä yksilökohtaisesti ja luottamuksellisesti.

Edellytykset huumausainetestiin lähettämiseksi:

- opiskelija on huumausaineiden vaikutuksen alaisena opintojen aikana tai työpaikalla järjestettävässä koulutuksessa
- opiskelija on riippuvainen huumeista
- testaaminen on välttämätöntä toimintakyvyn selvittämiseksi
- opiskelija toimii sellaisissa tehtävissä, jotka edellyttävät erityistä tarkkuutta, luotettavuutta, itsenäistä
- harkintakykyä tai hyvää reagoitakykyä
- opiskelija toimii sellaisissa tehtävissä, joissa huumeiden vaikutuksen alaisena toimiminen tai huumeista riippuvaisena toimiminen voi
 - vakavasti vaarantaa opiskelijan itsensä tai toisen hengen tai terveyden
 - vakavasti vaarantaa liikenteen turvallisuutta
 - vakavasti vaarantaa salassapitosäädöksiin suojattujen tietojen suojausta tai eheyttä
 - merkittävästi lisätä koulutuksen järjestäjän tai korkeakoulun, työssäoppimispaikan tai työnantajan
 - hallussa olevien huumaus- tai lääkeaineiden laittoman kaupan leviämistä.

Vapaaehtoinen huumausainetestaus opiskelijan suostumuksella

Opiskelijalle voi esittää vapaaehtoista huumausainetestiin menemistä hänen omalla suostumuksellaan.

Opiskelijalta voidaan pyytää kirjallinen suostumus tuloksen esittämisestä oppilaitokselle.

Mikäli opiskelija

- ei suostu vapaaehtoiseen testiin tai
- tulos on positiivinen tai
- opiskelija ei toimita huumausainetestauksen tulosta oppilaitokselle, toimintatilan kurinpitosisäädösten mukaisesti.

Opiskelijan huumeetestausta opiskeluterveydenhuollossa

Terveydenhoitaja tekee viivytyksettä laboratoriolähetteen huumeiden käytön selvittämiseksi. Koulutuksen järjestäjällä on oikeus evätä opiskeluoikeus sekä asuntolassa asuminen siihen saakka, kunnes hän toimittaa testituloksen koulutuksen järjestäjälle.

Terveydenhoitaja selvittää testattavalle

huumausainetestin tarkoituksen ja sisällön (näytteenotto, huumausainetestiä koskevan todistuksen laatiminen, mahdollisuus selvittää mahdollinen positiivinen testitulos ja mahdollisuus riitauttaa positiivinen testitulos).

Potilastietoihin kirjataan myös

- esitiedot,
- havainnot opiskelijan mahdollisesta päihtymyksestä,
- testattavan ilmoittama lääkitys ja käytetyt luontaistuotteet 14 vrk:n ajalta ja
- tieto, että opiskelijaa on informoitu.

Testituloksen tulkinta ja testituloksesta ilmoittaminen

- Terveydenhoitaja ilmoittaa opiskelijalle testituloksen.
- Opiskelija toimittaa testivastauksen koulutuksen järjestäjälle, oppilaitoksen määrää-mässä ajassa.
- Mikäli opiskelija ei toimita todistusta oppilaitokselle määrääajassa, voidaan opiskelu-oikeus, sekä asuntolassa asuminen evätä (rehtorin toimesta), kunnes opiskelija toimittaa todistuksen.
- Mikäli huumausainetestin tulos on positiivinen, käynnistyvät hoitoonohjaus ja mahdolliset kurinpitotoimet.
- Huumausainetestiä koskevan todistuksen vaatimisesta on ilmoitettava opiskelijan huoltajalle.
- Koulutuksen järjestäjä vastaa tutkimuksista aiheutuneista kustannuksista.
- Jos varmistettu tulos on positiivinen, terveydenhoitaja tekee hoitoonohjauksen Portin avokuntoutukseen.
- Jos kyseessä on positiivinen tulos, opiskelijalle annetaan mahdollisuus esittää käsityksensä tuloksen syystä.
- Jos kyseessä on alaikäinen opiskelija, koulutuksen järjestäjä ilmoittaa huoltajalle huumausainetestiä koskevan todistuksen vaatimisesta, eikä opiskelija voi estää ilmoitusta.
- Ilmoitus tehdään myös lastensuojeluviranomaiselle.
- Mikäli kyseessä on huumausainerikosepäily, otetaan yhteyttä oppilaitospoliisiin.
- Alle 18-vuotiaiden päihdeidenkäytön yhteydessä tehdään lastensuojeluilmoitus.

Lähteet:

Kpedu:n järjestyssäännöt 2021

Oppilas- ja opiskelijahuoltolaki 1287/2013

Laki ammatillisesta koulutuksesta 630/1998

Laki ammatillisesta koulutuksesta annetun lain muuttamisesta (951/2011)

Päihdehuoltolaki (42/1986)

Huumausainelaki (373/2008)

Laki ehkäisevän päihdetyön järjestämisestä (523/2015)

Vapaaehtoinen huumausainetestaus opiskelijan suostumuksella

Mikäli huumausainetestin edellytykset eivät täyty opiskelijan tilanteessa, opiskelijalle voi esittää vapaaehtoista huumausainetestiin menemistä hänen omalla suostumuksellaan. (OPH Op-paat ja käsikirjat 2013:1). Opiskelija antaa suostumuksensa kirjallisesti tuloksen esittämisestä oppilaitokselle. Mikäli tulos on positiivinen tai opiskelija ei toimita huumausainetestauksen tulosta oppilaitokselle, toimitaan kurinpitosäädösten mukaisesti.

Opiskelijan huumetestaus opiskeluterveydenhuollossa

Terveydenhoitaja tekee viivytyksettä laboratoriolähetteen huumeiden käytön selvittämiseksi. Koulutuksen järjestäjällä on oikeus evätä opiskeluoikeus sekä asuntolassa asuminen siihen saakka, kunnes hän toimittaa testituloksen koulutuksen järjestäjälle.

Terveydenhoitaja selvittää testattavalle

- huumausainetestin tarkoituksen ja
- sisällön (näytteenotto, huumausainetestiä koskevan todistuksen laatiminen, mahdollisuus
- selvittää mahdollinen positiivinen testitulos ja mahdollisuus riitauttaa positiivinen testitulos). Potilastietoihin kirjataan myös esitiedot, havainnot opiskelijan mahdollisesta päihtymyksestä, testattavan ilmoittama lääkitys ja käytetyt luontaistuotteet 14 vrk:n ajalta ja tieto, että opiskelijaa on informoitu.

Kokkolassa testi voidaan tehdä myös Päihdekeskuksessa terveydenhoitajan läheteellä. Testi-tuloksen tulkinta ja testituloksesta ilmoittaminen

Testitulos toimitetaan kirjallisena lähetteen tehneelle terveydenhoitajalle. Positiivinen testitulos lähetetään Helsinkiin akkreditoituun laboratorioon vahvistettavaksi. Terveydenhoitaja ilmoittaa opiskelijalle testituloksen.

Jos varmistettu tulos on positiivinen, terveydenhoitaja tekee hoitoonohjauksen Päihdekeskus Portin avokuntoutukseen.

Jos kyseessä on positiivinen tulos, opiskelijalle annetaan mahdollisuus esittää käsityksensä tuloksen syystä. Testituloksen perusteella lääkäri laatii huumausainetestiä koskevan todistuksen, jonka opiskelija toimittaa oppilaitokseen koulutuksen järjestäjän määräämässä ajassa. Mikäli opiskelija ei toimita todistusta oppilaitokselle sen määräämässä ajassa, voidaan opiskeluoikeus sekä asuntolassa asuminen evätä (rehtorin toimesta), kunnes opiskelija toimittaa todistuksen. Mikäli huumausainetestin tulos on positiivinen, käynnistyvät hoitoonohjaus ja mahdolliset kurinpitotoimet.

Jos kyseessä on alaikäinen opiskelija, koulutuksen järjestäjä ilmoittaa huoltajalle huumausainetestistä koskevan todistuksen vaatimisesta, eikä opiskelija voi estää ilmoitusta. Ilmoitus tehdään myös lastensuojeluviranomaiselle.

Lääkärin lausunto opiskelukyvystä

Koulutuksen järjestäjä voi määrätä opiskelijan terveydenhuollon ammattihenkilön tarkastukseen ja tutkimukseen, jos epäillään opiskelijalla olevan terveydentilaan tai toimintakykyyn liittyvä este.

Lääkäri toimittaa Todistuksen 2. sivun, josta ilmenee, pitääkö lääkäri opiskelijaa sopivana, rajoituksin sopivana vai ei sopivana jatkamaan tutkintoa.

Koulutuksen järjestäjä vastaa tutkimuksista aiheutuneista kustannuksista.

Terveystenhoitaja pyytää opiskelijalta suostumuksen testituloksesta kertomiseen Päihdekeskukseen ja koulutuksen järjestäjälle. Opiskelija allekirjoittaa suostumuksen.

Jos opiskelija ei allekirjoita suostumusta, tietoja ei voida luovuttaa, ellei tiedon jättämättä kertominen aiheuta turvallisuuden vaarantumista. Silloin terveydentilaa ja toimintakykyä koskevia tietoja voidaan välittää seuraaville henkilöille:

oppilaitoksen rehtorille tai johtajalle ja oppilaitoksen turvallisuusvastaavalle tai muulle henkilölle, jotta voidaan varmistaa opiskelun turvallisuus, sekä työssäoppimisesta vastaaville henkilöille, jotta voidaan varmistaa opiskelijoiden ja työssäoppimispaikan henkilöstön ja asiakkaiden turvallisuus.

Todistus on esitettävä koulutuksen järjestäjän määräämässä kohtuullisessa ajassa. Huumausai-netestiä koskevan todistuksen vaatimisesta on ilmoitettava opiskelijan huoltajalle.

Oppilaitoksissa tulee kiinnittää erityistä huomiota hoitoonohjaukseen ja huumausaineiden käyttöä koskevien tietojen luottamukselliseen käsittelyyn sekä testaamista koskevien todistus-ten huolelliseen hävittämiseen heti, kun se käsittelyn tarkoituksen kannalta on mahdollista.

Perusteltu epäily voi perustua esim. opettajan tai työpaikkaohjaajan havaintoihin opiskelijan käyttäytymisestä tai muilta saatuun palautteeseen, jota voidaan pitää luotettavana. Henki tai terveys voi vaarantua esim. sellaisissa opinnoissa, joissa opiskelija käyttää vaarallisia koneita, laitteita tai työkaluja tai vastaa esim. lääkkeiden annostelusta tai potilaiden hoidosta. Liiken-teen turvallisuus voi vaarantua, jos opiskelija opintoihin liittyen ohjaa kulkuneuvoa. Salassapi-tosäännöksiin suojattujen tietojen suoja ja eheys voi vaarantua esim. potilastietojen tai pankki-tilitietojen osalta. Säännös vastaa yksityisyyden suojasta työelämässä annetun lain vastaavia säännöksiä. Oppilaitos määrää huumausainetestiä koskevan todistuksen esittämisvelvollisuudesta myös opintoihin kuuluvan työssäoppimisen aikana.

Opiskelijan hoitoonohjaus ja seuranta

Opiskelija ohjataan päihdehuollon palveluihin. Yhdessä oppilaitoksen opiskeluhuollon toimijoiden ja mahdollisesti huoltajien ja /tai lastensuojelutoimijoiden kanssa laaditaan suunnitelma, miten toimitaan. Arviointijakso kestää noin kolme kuukautta. Oppilaitos voi edellyttää huu-mausaineseuloja arviointijakson aikana, mikäli opinnot ja asuminen asuntolassa jatkuvat tuona aikana. Opintoihin ja asuntolaan palaaminen edellyttää aina negatiivisen testituloksen. Arvioin-tijakson päättyessä järjestetään opiskelijan asioissa neuvottelu, jossa arvioidaan opiskelukykyä ja tuen tarvetta.

Huumausainekäyttöepäily ja ilmoitukset poliisille ja lastensuojeluun

Henkilö, joka laittomasti valmistaa huumausainetta, pitää niitä hallussaan tai käyttää niitä, syyllistyy huumausainerikokseen tai huumausainekäyttörikokseen.

Törkeä huumausainerikos on sellainen, jossa huumausainerikoksen kohteena on vaarallinen tai suuri määrä huumausainetta tai siinä tavoitellaan huomattavaa taloudellista hyötyä tai ai-heutetaan usealle henkilölle hengen tai terveyden vaaraa tai levitetään huumausainetta alaikäiselle. Huumausaineen käyttörikos on sellainen, jossa laittomasti käytetään tai pidetään hallussa tai yritetään hankkia huumausainetta.

Huumausaineen käytöstä ja huumausaineen käyttöön liittyvästä muusta rikoksesta voidaan jättää syyte nostamatta tai rangaistus tuomitsematta tietyissä tilanteissa. Syyte voidaan myös jättää nostamatta tai

rangaistus tuomitsematta, jos rikoksesta epäilty tai tekijä on hakeutunut sosiaali- ja terveysministeriön hyväksymään hoitoon. Mikäli kyseessä on huumausainerikos-epäily, otetaan yhteyttä oppilaitospoliisiin.

Alle 18-vuotiaiden päihteiden käytön yhteydessä tehdään lastensuojeluilmoitus. Lastensuojeluilmoituksen tekijänä voi olla kuka tahansa, mutta eräillä ammattikunnilla ja luottamustoimessa toimivilla tahoilla on siihen lakisääteinen velvollisuus. Ilmoituksen voi tehdä silloin, kun ha-vaitsee tai saa tietää sellaisia seikkoja, joiden vuoksi lapsen lastensuojelun tarve on syytä selvittää. Ilmoitus tehdään kunnan sosiaalitoimistoon. Ilmoituksen voi tehdä puhelimitse, kirjallisesti tai käymällä virastossa henkilökohtaisesti. Tietojen arkaluontoisuuden vuoksi ilmoitusta ei pidä tehdä sähköpostitse. Ilmoituksen tekemistä varten on olemassa valmiita lomakkeita, mutta lomakkeen käyttäminen ei ole edellytyksenä ilmoituksen tekemiselle. Esim. lastensuojeluilmoitus.

Lisätietoja:

<http://www.soite.fi/sivu/paihdepalvelut>

Miten tunnistan päihteiden käyttäjän ja puutun:

https://kpedu-my.sharepoint.com/:v:/g/personal/anne_etelaaho_kpedu_fi/EabMkMwB-EdOngbwy6ePqRIB5rMr8SrAvV3gclR5qtfMEg?e=9y6Clb

Opiskelijoiden tallenne:

https://kpedu-my.sharepoint.com/:v:/g/personal/anne_etelaaho_kpedu_fi/EX2-GLL8A7VKibuK3OxRuhgBSabqtBYutRYkxSp4695Y0A?e=hhTZAY

https://www.oph.fi/sites/default/files/documents/kiusaamisen_vastainen_ty_kouluissa_ja_oppilaitoksissa.pdf

7. Toimintaohje kiusaamisen, syrjinnän, häirinnän ja väkivallan ehkäisyyn ja puuttumiseen

Kiusaaminen

Kiusaamisesta on kysymys silloin, kun yksi ja sama opiskelija joutuu toistuvasti ja toisten tahallisen, negatiivisen toiminnan kohteeksi. Suora kiusaaminen on toistuvaa nimittelyä, haukkumista, pilkkaamista kasvojen, lyömistä, tönimistä, potkimista, tai muuta väkivaltaista käytöstä ja henkilökohtaisiin tavaroihin kajoamista. Epäsuora kiusaaminen on sitä, että joku jätetään toistuvasti ryhmän ulkopuolelle, puhutaan pahaa ilman asianomaisen tietämistä ja yritetään saada muu ryhmä asianomaista vastaan. Kiusaamiseen liittyy usein voimasuhteiden epätasapaino: kiusattu opiskelija voi olla puolustuskyvytön kiusaajaan tai kiusaajiin nähden. Kiusaamiseksi katsotaan myös somessa tapahtuva kiusaaminen.

Syrjintä

Syrjintä tarkoittaa ihmisten eriarvoista kohtelua tai erilaiseen asemaan asettamista ilman hyväksyttävää perustetta. Syrjintää on myös uhkaavan, vihamielisen, halventavan tai nöyryyttävän ilmapiirin luominen sekä käsky tai ohje syrjimiseen kannustaminen. Syrjintää tapahtuu muun muassa iän, etnisen tai kansallisen

alkuperän, vammaisuuden, seksuaalisen suuntautumisen, terveydentilan, uskonnon, kielen ja sukupuolen perusteella.

Häirintä

Häirintä on useimmiten järjestelmällistä ja jatkuvaa toista henkilöä alistavaa toimintaa ja käyttäytymistä, joka kohdistuu toisen persoonaan tai yksityiselämään kuten ominaisuuksiin, luonteenpiirteisiin, sukupuoleen, ulkomuotoon, harrastuksiin ja perhesuhteisiin. Häirintää on esimerkiksi toistuva uhkailu, pelottelu, ilkeät ja vihjailevat viestit sekä väheksyvät ja pilkkaavat puheet. Häirintä on epäasiallista kohtelua, joka voi aiheuttaa vaaraa tai haittaa henkilön turvallisuudelle, terveydelle tai hyvinvoinnille. Seksuaalista häirintää on ei-toivottu huomio, joka liittyy sukupuoleen esimerkiksi alentava puhe. Se on vihjailua, epäasiallista puhetta, ei toivottua seksuaalista ehdotusta, vaatimista ja fyysistä koskemista.

Ostrakismi

Ostrakismi tarkoittaa torjutuksi tulemistä ja huomiotta jättämistä, sosiaalista ulossulkemista. Se on tahallisesti tai tahattomasti tuotettua sosiaalista kipua, joka on verrattavissa väkivaltaan tai kiusaamiseen. Ulkopuolisuuden kokemuksen tuottamisen keinoja ovat esimerkiksi, katseen tai keskusteluyritysten sivuuttaminen, selän kääntäminen, viesteihin vastaamattomuus tai yhteisestä tekemisestä ulossulkeminen. Ostrakismi on näkymättömyytensä vuoksi ulkopuoliselle, esimerkiksi opettajalle, hyvin vaikeasti tunnistettavissa olevaa ja siksi puuttumisen kannalta haasteellista

Vihapuhe

Vihapuhetta ovat kaikki ilmaisun muodot, jotka levittävät, yllyttävät, edistävät tai oikeuttavat suvaitsemattomuuteen perustuvaa vihaa. Vihapuhe voi liittyä esimerkiksi ihonväriin, kansalliseen tai etniseen alkuperään, uskontoon tai vakaumukseen, seksuaaliseen suuntautumiseen tai vammaisuuteen.

Väkivalta

Väkivalta on henkilöön tai ryhmään kohdistuvaa sanallista tai fyysistä kielteistä toimintaa. Väkivalta on fyysisen voiman tai vallan tahallista käyttöä tai sillä uhkaamista, joka kohdistuu ihmiseen itseensä, toiseen ihmiseen, ihmisryhmään tai yhteisöön.

Kiusaamisen, syrjinnän, vihapuheen, häirinnän ja väkivallan ehkäisy

Keski-Pohjanmaan ammattiopistossa ja kansanopistossa pyritään kiusaamisen, syrjinnän, häirinnän ja väkivallan ehkäisyyn monilla yhteisöllisillä, opiskeluhuollollisilla ja opiskelijoita tukevilla toimilla. Perusopetuksessa vakavan koulukiusaamisen kohteeksi joutuneista saadaan saattaen vaihtotietoja. Myös opiskelijoiden ja huoltajien kautta saadaan aiempia kiusaamistiedot. Nämä tiedot viedään Wilmaan ja ne ovat Wilman kautta ryhmänohjaajien ja opiskeluhoitohenkilöstön saatavilla.

HOKSiin erityisen tuen toimenpiteet tarjotaan kaikille erityisopetusta tarvitseville ja heille pyritään järjestämään tarvittavat tukitoimet. Tukitoimien tavoitteena on varmistaa ja turvata opiskelijan merkityksellinen opinpolku ja näin mahdollisesti ehkäistä turhautuminen ja epätoivottava käyttäytyminen.

Opiskeluhoito palvelut ovat kaikissa toimipisteissä opiskelijoiden käytettävissä ja näin pyritään mahdollistamaan varhainen puuttuminen ja ongelmiin tarttuminen kiusaamiseen, syrjintään, häirintään

sekä väkivaltaan liittyvissä tilanteissa. Uudet opiskelijat ryhmytetään esim. ryhmytymispäivissä. Huoltajien kanssa tehdään yhteistyötä kotiväeniltojen ja palaverien muodossa.

Opiskelijoiden osallisuutta lisätään opiskelija- ja asuntolator- ja opiskelija-kuntatoiminnan avulla. Opiskelijoiden edustajia kuullaan rehtorin tapaamisissa. Yhteisöllisen opiskeluhuollon kehittäminen on myös osa kiusaamisen, syrjinnän, häirinnän ja väkivallan ehkäisyä. Keski-Pohjanmaan ammattiopistossa ja kansanopistossa yhteisöllisellä opiskeluhuollolla tarkoitetaan toimia, joilla edistetään opiskelijoiden ja opiskeluyhteisön oppimista, osallisuutta, terveyttä, turvallisuutta, esteettömyyttä ja hyvinvointia.

Yhteisöllisen opiskeluhuollon toimien suunnittelu ja toteuttaminen tapahtuu opiskeluhoitoryhmissä Kokkolassa ja maakunnassa opiskeluhuollon vuosikellon mukaisesti. Painopisteet määritellään opiskelijapalautteiden perusteella, joita saadaan mm. kouluterveyskyselyistä, tasa-arvo- ja yhdenvertaisuuskyselyistä, tulo- olo- ja päätökyselyistä sekä opiskelijajakunnan esittämien toiveiden mukaisesti. Kyselyiden tuloksia käydään läpi eri foorumeissa ja epäkohtiin puututaan opiskeluhuollon seuraavan vuoden tavoitteita asetettaessa. Opiskeluhoitoryhmät asettavat seuraavan vuoden tavoitteet.

Kiusaamisen vastaisessa työssä opiskeluhoitoryhmät kokoavat yhteisön turvallisuutta ja hyvinvointia koskevaa tietoa (ml. kiusaamisen esiintyvyyttä) eri lähteistä ja seuraavat ja arvioivat yhteisön ja ryhmien turvallisuuden ja hyvinvoinnin tilaa sekä yhteisöllisen hyvinvointityön vaikuttavuutta.

Kiusaamiseen, syrjintään, häirintään ja väkivaltaan puuttuminen

Kiusaamiseen, syrjintään, häirintään ja väkivaltaiseen käyttäytymiseen tulee puuttua välittömästi ja suhtautua vakavasti.

Toimintaohjeet kiusaamis-, syrjintä-, häirintä-, ja väkivaltatilanteissa

Ensisijainen keino opiskelijoiden keskinäisiin tai opiskelijoiden sekä henkilöstön välisiin konflikteihin puututtaessa ovat sovittelu, puhuttelu, suullinen huomautus ja/tai huolenpitokeskustelu. Näitä keinoja käytetään ohjaustoimenpiteinä, jotka edeltävät kurinpitokeinoja. Kirjaaminen/dokumentointi opintohallintojärjestelmään

Opiskelija kiusaa/syrjii/häiritsee toista opiskelijaa

1. Puuttuminen

Jokainen henkilökuntaan kuuluva on velvollinen puuttumaan kiusaamis-, syrjintä- ja häirintätilanteeseen. Myös opiskelijat ovat velvollisia ilmoittamaan havaitsemastaan kiusaamisesta, häirinnästä tai syrjinnästä.

2. Alustava selvittely

Tilanteen havainnut henkilö rauhoittaa tilanteen ja selvittää asian mahdollisuuksien mukaan ja vie asian vastuunohjaajalle.

3. Selvittely

Vastuunohjaaja pyytää tarvittaessa opiskeluhuollon henkilön mukaan selvittelyyn. Vastuunohjaaja ja tarvittaessa opiskeluhuollon työntekijä haastattelevat yhdessä ensin kiusatun ja sen jälkeen kiusaajan /kiusaajat. Tärkeää on jäsentää, mitä on tapahtunut ja ketkä ovat olleet osallisena. Molempia osapuolia kuullaan tasapuolisesti

Alaikäisen huoltajaa tiedotetaan ja sovitaan seurannasta.

4. Seurannasta sopiminen.

Sovitaan seurannasta noin kahden viikon välein. Myös seuranta kirjataan.

5. Kirjaaminen.

Wilmaan ohjaus ja tuki- välilehdelle

6. Mikäli tapaus on lievä ja osapuolet ovat valmiita sopimaan, siirrytään jälkiseurantaan ja sovitaan jatkotoimenpiteistä.

Mikäli tilanne jatkuu:

Mikäli seurannassa käy ilmi, että kiusaaminen on jatkunut:

- Opiskelija kutsutaan kuulemiseen kirjallisesti (alaikäisen huoltaja mukaan)
- Kuulemisesta laaditaan asianmukainen pöytäkirja.
- Kirjallinen varoitus voidaan antaa kuulemistilaisuuden jälkeen.
- Toimialapäällikkö tekee tarvittaessa esityksen varoituksesta kuulemisen perusteella.
- Päätöksen tekee rehtori tai kansanopiston rehtori, ja antaa viranhaltijapäätöksen tiedoksi opiskelijalle ja alaikäisen kohdalla huoltajalle.
- Toimialapäällikkö vie tiedon kuulemisesta kuraattorille tuen tarpeen arvioimiseksi sekä kiusatulle että kiusaajalle. Toimialapäällikkö kertoo opiskelijalle, että tieto viedään myös kuraattorille.
- Kiusatun/häirityn/syrjityn kanssa käydään yhteinen seurantakeskustelu toimialapäällikön kutsumana.

Mikäli tilanne edelleen jatkuu

Kiusaaja:

1. Opiskelija voidaan erottaa määräaikaisesti (enintään yhdeksi vuodeksi, oppivelvollinen enintään 3 kk)

2. Kuulemistilaisuus järjestetään aina ennen määräaikaista erottamista. Opiskelijan

määräaikaisesta erottamisesta päättää rehtori tai koulutuksen järjestäjän monialainen opiskeluoikeuden toimikunta. Korkeintaan kolmen kuukauden määräaikaisesta erottamisesta päättää rehtori tai kansanopiston rehtori. Perusteltu päätös lähetetään valitusosoituksineen tiedoksi opiskelijalle sekä alaikäisen kohdalla huoltajalle. Mikäli opiskelija on alaikäinen, kutsutaan vanhemmat tilanteen selvittämistä ja kuulemista varten paikalle.

3. Ilmoitus poliisille tarvittaessa

Voidaan myös kysyä neuvoa koulupoliisilta nimettömästi, olisiko tilanteessa syytä tehdä rikosilmoitus. Kiusaaminen voi täyttää vakavimmillaan myös rikoksen tunnusmerkistön. Vakavissa väkivaltaa sisältävissä tilanteissa tulee ottaa välittömästi yhteyttä poliisiin.

Mikäli tilanne edelleen jatkuu

Kiusattu

1.Ohjataan opiskeluhuollon palveluiden piiriin

MUUT KIUSAAMISTILANTEET

Mikäli opettaja tai koulun muuhun henkilökuntaan kuuluva loukkaa omalla toiminnallaan opiskelijaa toistuvilla ivailuilla, su-kupuoleen perustuvalla epätasa-arvoisella käyttäytymisellä tai muulla opiskelijaa loukkaavalla tavalla

- Asia viedään toimialapäällikölle, joka selvittää tilanteen
- Tarvittaessa yhteys työsuojeluvaltuutettuun.
- Tarvittaessa käydään useampia keskusteluja

Opiskelija loukkaa opettajaa tai muuta henkilökuntaa

Opiskelija saattaa myös käyttäytyä ylimielisesti, halveksivasti tai uhkailevasti henkilökuntaa kohtaan. Toimitaan samoin kuin kiusaamistilanteessa.

VÄKIVALTATILANNE

Väkivaltaisesti tai uhkaavasti käyttäytyvän tai toisen henkeä tai terveyttä vaarantavan opiskelijan voi opettaja määrätä poistumaan oppilaitoksesta omien jäljellä olevien oppituntien ajaksi tai koko loppupäiväksi.

- Asiasta ilmoitus toimialapäällikölle
- Opettaja kirjaa poistamisen Wilmaan
- ilmoittaa asiasta alaikäisen opiskelijan huoltajalle ja
- tarvittaessa opiskeluhoitohenkilöstölle.

Jos opiskelija tekee vastarintaa tai tilanne on uhkaava, toimialapäälliköllä tai opettajalla on oikeus käyttää opiskelijan poistamiseksi sellaisia voimakeinoja, jotka ovat perusteltavia, kun otetaan huomioon opiskelijan ikä, tilanteen ja vastarinnan vakavuus sekä kokonaisarvio.

Tilanteessa tulee toimia määrätietoisesti ja rauhallisesti.

Uhkaavissa tilanteissa oppimisympäristöstä poistaminen on turvallisempaa ja tehokkaampaa kahden työntekijän toimesta kuin yksin.

Harkinnan mukaan paikalle kutsutaan poliisi.

Mikäli tilanne on uhkaava, tilanteesta tulee välittömästi ilmoittaa hätäkeskukseen, joka antaa jatko-ohjeita. Hätänumeroon tulisi soittaa heti vaaratilanteen tai hätätapauksen satuttua. Puhelussa pitää

- kertoa, mitä on tapahtunut ja kenelle
- kertoa tapahtumapaikan tarkka sijainti
- vastata mahdollisiin lisäkysymyksiin
- toimia ohjeiden mukaan
- odottaa kunnes saa luvan puhelun lopettamiseen.
- tapahtumasta tai tilanteesta tehdään ilmoitus toimipaikan turvallisuudesta vastaaville henkilöille.
- Tarvittaessa tilanteen hallitsemiseen perustetaan johtokeskus.
- Paikalle saapuville viranomaisille järjestetään mahdollisuuksien mukaan opastus. Jos ihmiset suojautuvat rakennuksen sisälle, on harkittava, onko oppaan turvallista liikkua. Asiasta tiedotetaan kaikille, joita tilanne koskettaa suoraan tai välillisesti (sisäinen ja ulkoinen ensitiedote).

Opiskeluoikeuden epääminen

Opiskelijan opiskeluoikeus voidaan evätä seuraavissa tapauksissa enintään kolmen päivän ajaksi:

- opiskelija häiritsee opetusta
- epäillään opiskelijan olevan päihtyneenä
- käyttäytyy väkivaltaisesti tai uhkaavasti opiskeluympäristössä
- vaarantaa itsensä tai toisen terveyttä
- tai muut vakavat järjestyssääntörikkomukset

Toimialapäällikkö päättää opiskeluoikeuden epäämisestä. Työpaikalla järjestettävä koulutus voidaan evätä edellä mainituista syistä. Päätöksen asiasta tekevät toimialapäällikkö sekä työpaikkaohjaaja yhdessä. Toimialapäällikkö kirjaa eväämisen Wilmaan ja ilmoittaa asiasta alaikäisen opiskelijan huoltajalle ja tarvittaessa opiskeluhuoltohenkilöstölle.

https://www.oph.fi/sites/default/files/documents/kiusaamisen_vastainen_työ_kouluissa_ja_oppilaitoksissa.pdf

<https://www.oph.fi/fi/koulutus-ja-tutkinnot/turvallisuuden-johtaminen>

Järjestyssäännöt 2021

8. Toimintaohje opiskeluun liittyvien matkojen, kuljetusten ja odotusaikojen turvallisuutta koskien

Järjestyssäännöt ulottuvat myös koulumatkoihin. Koulutukseen liittyvien matkojen osalta opistossa noudatetaan käytäntöä, jossa palkattu henkilöstö on ensisijainen taho kuljetta-maan opiskelijoita. Tutkinnon perusteiden mukainen opetus sekä siihen liittyvät opinto- ja tutustumiskäynnit ovat oppilaitoksen vastuulla.

Koulumatkat eivät näin ollen ole varsinaista koulun toimintaa, mutta opiskelijat ovat vakuutettu myös koulumatkojen osalta ryhmätapaturmavakuutuksella, joka on opiskelijoiden lisäturvavakuutus. Tämä vakuutus korvaa tapaturmat, jotka sattuvat varsinaisella kouluaajalla-la luokkamuotoisessa opetuksessa,

liikuntatunneilla, välitunnilla sekä opiskelijan osallistuksessa koulun suunnitelman mukaisiin yhteisiin urheilutapahtumiin, retkiin, käynteihin näytelyissä, tehtaissa tms.

Opiskelijat voivat kyydittää toisia opiskelijoita poikkeustapauksissa. Logistiikka- ja luonnonvara-alan opiskelijat voivat kuljettaa toisia opiskelijoita ammattitaitonsa kehittämiseksi. Luonnonvara-alan opiskelijoilta vaaditaan ajolupa toisten opiskelijoiden kuljettamiseksi

9. Hankkeiden tuottamat palvelut

Varustamo Telakkapaja

Telakka-paja on matalan kynnyksen ryhmämuotoinen palvelu nuorille, mukana voi olla Luovin, Kpedun ja etsivän nuorisotyön nuoria. Opiskelijoille mahdollisuus pohtia omia vahvuuksia ja etsiä uutta suuntaa elämälle, keskeyttämisen sijaan on mahdollisuus taukotoimintaan ja silti palvelujärjestelmässä kiinnipysyminen ennen seuraavaan vaiheeseen siirtymistä. Muiden nuorten kohdalla kyseessä on pajatoiminnasta poikkeava intensiivinen ohjauksellinen ryhmätoiminta.

Toiminta tukee osallistujien itseohjautuvuuden kehittymistä, kasvattaa valmiuksia ja motivaatiota seuraavien askeleiden ottamiseksi. Tavoitteena onkin nuorten syrjäytymisen ja väliinpuutoamisen ehkäisy. Pajalla on ohjaava työntekijä Luotsi, joka auttaa nuoria löytämään uusia joustavia ratkaisuja kiinnittymään jatkossa osaksi yhteiskunnan rakenteita ja osallisuutta. Jakson alussa kartoitetaan tuen tarve ja suoritetaan arviointi sekä laaditaan suunnitelma tuen tarpeesta ja toteuttamistavasta tuki voi olla pienryhmäohjausta tai itsenäistä työskentelyä.

Käsiteltäviä teemoja voivat olla oman toiminnan ohjaus, motivaation ylläpito, taloustaidot sekä mielenterveyden tukemiseen liittyvät taidot. Toiminnan päämääränä on myös vahvistaa osallistujien olemassa olevia voimavaroja ja osaamista, parantaa sosiaalista toimintakykyä polulla kohti koulutusta tai työelämää. Toiminta on osa opiskeluvaiheita parantavia opintoja ja samalla toiminnan jälkeen voidaan suoritteet hyväksi lukea osaksi opintoja. Jaana Haapasalo.

<https://www.kpedu.fi/kpedu/projektitoiminta-hankkeet/projektit/projektiarkisto/varustamo>

Työelämätulkaus

Kpedu tarjoaa valmistuville tuen tarpeessa oleville Kpedun ja Luovin opiskelijoille työelämätulkausta valmistumisvaiheessa. Työelämätulkki on tietoinen tukityöllistymisen erilaisista vaihtoehdoista ja malleista, toimii rinnalla kulkijana seuraavalle askelmalle siirryttäessä. Toiminnassa hyödynnetään Luovin Teddy-hankkeessa luotua ohjaus- ja tukimallia, jota sovelletaan Keski-Pohjanmaan alueelle. Kokeillaan työpaikkapankin, työanalyysin ja työnantajille suunnattu tietopankin hyödyntämistä.

Nuoria autetaan etsimään ja löytämään työpaikkoja ja perehtymään työhön ja pysymään työssä. Mallissa huomioidaan työllistymisen jälkeinen ohjaus työpaikalla ja hankkeessa tuetaan työnantajia työllistymistä tukevien mallien ja kokeilujen käyttöönotossa. Työelämätulki tekee yhteistyötä Telakka-toimintamallin sekä Telakka-pajan kanssa. Tuula Paavola-Ylitalo 040 808 5013 <http://www.kpedu.fi/kampanjat/varustamo>

Telakkatoimintamalli Kpedu ja Luovi

Telakka-toimintamalli on tarkoitettu vaativaa erityistä tukea tarvitseville opiskelijoille. Hankkeessa on tarkoitus pilotoida Luovin opiskelijoiden (tai Kpedun jos hakevat Luoviin) mahdollisuutta opiskella Keski-Pohjanmaan ammattiopiston perustutkintojen osatutkintoja tai koko tutkintoja.

Opiskelijasta Luovi saa valtionosuuden ja korvaa ammattiopistolle opiskelijapäivistä koituvia kuluja. Hankkeessa kehitetään ja pilotoidaan Keski-Pohjanmaan ammattiopiston ja Luovin kanssa pedagoginen yhteistyömalli, jossa erityistä tukea tarvitsevien opiskelijoiden osaamisen hankkiminen suunnitellaan ja toteutetaan Kpedun tutkintotarjontaa ja oppimisympäristöjä hyödyntäen.

Suunnitellaan yhteistyömalliin liittyvät pedagogiset ratkaisut, ohjauskäytänteet ja toimintamallien kehittäminen sekä työnjako. Tavoitteena on kehittää yhteistyömalli, jota voidaan toteuttaa koulutuksen järjestäjien perusrahoituksella hankkeen päättymisen jälkeen.

Hankkeen toimesta resursoidaan Luovin kehittäjien sekä ammattiopiston opettajien resursseja mallintamiseen ja prosessin kuvaamiseen sekä kehittämiseen. Telakka-toimintamallin puitteissa olevia nuoria voidaan ohjata myös koulutus- ja työelämätulkin palveluihin sekä Telakka-pajalle, mikäli opinnot eivät suju. Telakkapajalta voidaan ohjata nuoria myös Telakka-toimintamalliin. Luovi Lasse Hannula 040 319 3782 Kati Kinnunen 040 319 3443 <http://www.kpedu.fi/kampanjat/varust>

Tukipolku nivelohjaaja

Nivelohjaajat käyvät yläkoulussa 9-luokan kevätlukukauden aikana tapaamassa tukea tarvitsevia oppilaita. Oppilaat voivat tutustua aloihin tuettuna yhdeksännen luokan keväällä. Ohjaaja Valmaan /ammattiopintoihin nivelvaiheen yli. Voidaan myös muodostaa vertaisryhmä, jonka tavoitteena on tukea: Siirtymävaiheessa peruskoulusta eteenpäin, tulevaisuuden valintojen tekemiseen, itsetuntemuksen vahvistamisessa, sosiaalisissa suhteissa, elämäntilanteissa.

Toiminnassa hyödynnetään laajemmin lasten ja nuorten erityisohjaajan sekä nuoris- ja vapaa-ajan ohjaajan tietotaitoa. Nuorille tarjotaan ohjattuja vapaa-aikatoimia, kuten esim. eri tapahtumissa käyntejä, retkiä, lajikokeiluja, keilausta ja sählyä. Mutta näihin ei ole pakko osallistua. Hankkeessa tehdään aktiivista yhteistyötä verkostojen ja yhdistysten kanssa. Jani-kupila 044 7250144 (Kokkola) Kenneth Huumarsalo, 0500 868155(Pietarsaari)

<https://www.kpedu.fi/tuki-polku>

Polunavaaja

Hankkeessa mallinnetaan jatkuvassa haussa hakevien tukea tarvitsevien opiskelijoiden nivelvaiheprosesseja, huomioidaan erityisen tuen tarpeet, mahdolliset opiskelun haasteet sekä tukitoimien järjestäminen. Valitaan aloilta pilottiryhmiä, jossa kehitetään nivelvaiheeseen strukturoitu haastattelukaavake, mallinnettu tiedon siirtoprosessi ja kuvataan kohdehenkilöiden tukipolku ja sen prosessi mallinnetaan. Pilotointivaiheessa polun avaaja osallistuu haastatteluihin ja kehittää yhdessä muiden toimijoiden kanssa alkuhaastattelukaavakkeen tai palvelutarpeen arviointityökalun.

Polunavaaja toimii jatkuvan haun hakijan / opiskelijan tukena, jos opiskelijalla on toive oman tuentaruokansa kartoittamiseen, kuntoutustarpeen selvittelyyn tai palveluohjaukseen. Hakija voi olla yhteydessä polunavaajaan jo hakeutumisen vaiheessa tai työskentelyyn voi ohjautua oppilaitoksen tai yhteistyöverkoston toimijoiden ohjaamana.

Tanja Asiala, 040 8073509

Dude

Dude-hanke tarjoaa vaihtoehtoisia työelämälähtöisiä oppimisympäristöjä kone- ja tuotantotekniikan, liiketoiminnan ja tieto- ja viestintäteknikan alalla.

IT-ala Niko Kaukonen, Liiketoiminta Jenita Tilvis, Kone- ja tuotantotekniikka-ka Jyrge Lehman.

Kpedu Rekry -hanke

Kpedu Rekry -hankkeen päämääränä on edistää ja nopeuttaa opiskelijoiden siirtymistä työelämään. Hanke tähtää kehittämistoimillaan siihen, että opiskelijoilla on nykyaikaiset valmiudet työnhakuun ja että osaajat ja osaamistarpeet kohtaavat jo opintojen aikana. Kohderyhmänä ovat kaikki tutkintoon tähtäävät Kpedun opiskelijat sekä opetus- ja ohjaushenkilöstö.

Kpedu Rekry on järjestänyt mm. ura- ja rekrypäiviä sekä standitapahtumia, joissa opiskelijat ovat päässeet mm. tutustumaan alueen työnantajiin ja yrityksiin sekä kuulemaan ajankohtaisia- ja avoimista työssäoppimis- ja työpaikoista. Opiskelijoiden työhaun taitoja on vahvistettu vas-taamaan nykyaikaisia rekrytointimenetelmiä, mm. opastamalla opiskelijoita sähköisen osaa-misprofiilin laatimiseen (Kpedu Jobi) ja videoCV:n laatimiseen. Hankkeen viralliset tavoitteet ja toimenpiteet löytyvät täältä: www.kpedu.fi/gorekry

Yhdessä ohjaten

Yhdessä ohjaten -hankkeen tavoitteena on kehittää ennaltaehkäisevää työllisyydenhoitotyötä, ja tukea työttömiä työnhakijoita oman polun löytämisessä kohti työtä tai koulutusta. Yhteis-työssä Kokkolan kaupungin, TE-toimiston/ työllisyyden kuntakoikeilun ja Keski-Pohjanmaan ammattiopiston kanssa kehitetään organisaatorajat ylittäviä työmenetelmiä alueen työllisyyden edistämiseksi.

Hankkeen kohderyhmänä ovat Kokkolassa asuvat ja erityisesti yli 200 päivää työmarkkinatu-kea saaneet työttömät työnhakijat. Kohderyhmään voi kuulua myös muut työttömät, joita uh-kaa pitkäaikaistyöttömyys.

Tavoitteiden saavuttamiseksi tarjotaan kohderyhmälle erilaisia ohjaus- ja koulutuspalveluja, kuten henkilökohtaista ura- ja työllistymisohjausta, pienryhmäohjausta sekä yksilöllisiin tarpeisiin suunniteltua koulutusta. Kohderyhmään kuuluvat voivat osallistua näihin palveluihin yksilöllisen tarpeen mukaisesti. Ohjaustyön ja/ tai koulutusten avulla rohkaistaan ja tuetaan hankkeen osallistujia itselleen sopivan opiskelu- tai työpaikan löytämisessä ja aina tarvittaessa myös työelämään kuntouttavan vaihtoehdon löytämisessä.

Yhdessä ohjaten -hanke on rahoitettu Euroopan sosiaalirahaston ja Kokkolan kaupungin tuel-la. Hanketta toteutetaan Kokkolassa. Sen päätoteuttajana toimii Keski-Pohjanmaan koulutusyhtymä ja osatoteuttajana Kokkolan kaupungin Työllisyyspalvelut. Hankkeen toteutusaika on 1.8.2019-31.12.2022. Merja Forslund, Sirpa Salo.

Yhessä eteenpäin

Osana Xamkin Yhessä eteenpäin hanketta Kannuksen asuntola on mukana kehittämässä valtakunnallista asuntoloiden vertaiskehittämisen työkalua VeKeä. Työkalun on tarkoitus tuoda näkyväksi ja helpottaa asuntoloiden Laatusuosituksen toteuttamista. Työkalun on myös tarkoitus olla itsearviointimenetelmä asuntolaohjaajille. VeKe on tällä hetkellä pilotointivaiheessa ja on tarkoitus olla valmis vuoden 2021 lopussa. Yhteyshenkilönä on asuntolaohjaaja Tommi Lapin-joki.

Pitovoimaa Luvan opintoihin

Osana Pitovoimaa luvan opintoihin. Palkattiin Kannuksen asuntolaan "koulu isosisko". Käytännössä asuntolaan tuli toinen työntekijä, jonka pääsääntöisenä työnkuvana on opiskelijoiden tukena oleminen niin opiskeluissa kuin henkilökohtaisissa asioissa ilta-aikaan. Yhteyshenkilönä on Oona Kallio.

10. Opiskeluhoitosuunnitelman toteuttaminen ja seuranta

10.1. Opiskeluhoollon ohjausryhmä

Keski-Pohjanmaan ammattiopistossa on koulutuksen järjestäjä -tasoinen opiskeluhoollon ohjausryhmä, jonka jäseninä ovat alueen verkoston keskeisiä toimijoita sekä opiston edustajia. Puheenjohtajana on rehtori, sihteerinä opiskelijahuollon koordinaattori. Ryhmä kokoontuu kaksi kertaa vuodessa. Ryhmän tehtävänä on suunnittelu tavoitteen asettelu, linjanveto, kehittäminen, ohjaus ja arviointi/omavalvonta. Ryhmä voi tehdä tekee esityksiä johtotiimille ja johtoryhmälle sekä alueen verkostojen johdolle.

10.2. Opiskeluhooltoryhmä

Toimipaikkakohtaiset opiskeluhooltoryhmät kokoontuvat säännöllisesti. Ryhmien puheenjohtajina toimivat toimialapäälliköt, niiden on myös mahdollisuus käyttää ulkopuolisia asiantuntijoita.

Ryhmiä muodostettaessa on varmistettu opetuksen, opinto-ohjauksen, erityisopetuksen, psykososiaalisten palvelujen ja terveydenhoidon ammattiryhmien edustajien sekä asuntolaohjaajien kuulumisen ryhmiin. Ryhmien tehtävänä on toimialakohtainen opiskeluhoollon suunnittelu, kehittäminen, toteuttaminen ja arviointi. Toiminnassa korostuu yhteisöllisyys. Suunnittelu- ja kehittämistyössä kuullaan opiskelijoita. Ryhmä kokoontuu yhteisesti sovitun aikataulu mukaisesti ja tekee esityksiä ohjausryhmälle.

10.3. Hyvinvointiryhmä

Lisäksi on toimipaikkakohtaiset/opintoalakohtaiset pedagogiset hyvinvointiryhmät, joiden tehtävänä turvata opiskelun ja arjen sujuvuus, osallisuus ja yhteisöllisyys. Ryhmiin kuuluvat opinto-ohjaaja (kokoaa ryhmän), vastuuohjaaja, terveydenhoitaja, erityisopettaja, kuraattori ja tarvittaessa psykologi ja asuntolanohjaaja. Tavoitteena on käydä yhden ryhmän poissaolot ja hylätyt tutkinnon osat/tutkinnon osat läpi. Ryhmää voidaan perustella myös opiskeluhoollon säädöksillä, jotka mahdollistavat eri ammattiryhmien edustajien kahdenkeskiset konsultaatiot, myös sen, että opiskeluhoollon eri tehtäviin osallistuvat voivat yhdessä selvittää, onko heillä yhteinen huoli yksittäisestä opiskelijasta. Talloin voidaan sopia, kuka ottaa vastuun asian puheeksi ottamisesta opiskelijan kanssa ja mitä opiskelijalle voitaisiin tarjota tueksi. Kun oppilaitoksen tai opiskeluhoollon työntekijä ottaa opiskeluhoollon mukaisesti yhteyttä opiskeluhoollon ammattilaiseen arvioituaan opiskelijan tarvitsevan tämän palveluita, on hänen annettavien tiedossaan olevat, tuen tarpeen arvioimiseen tarvittavat tiedot. Kuraattori toimii opiskelijahuollon sosiaalityön asiantuntijana arvioiden yhdessä muiden ryhmään osallistuvien kanssa opiskelijan tilannetta. Kuraattori käsittelee yksittäistä opiskelijaa koskevia opiskeluhoollollisia tietoja luottamuksellisesti ja arvioi sekä päättää mitkä opetuksen järjestämisen kannalta välttämättömät tiedot voidaan tuoda ryhmään.

Hyvisryhmän runko:

Ryhmän yleiskatsaus (ryhmähenki, vuorovaikutussuhteet, motivaatiotaso ym.)

Pedagoginen tukikeskustelu mm. poissaolot, opintosuoritukset ja opiskelijakohtaisista

toimenpiteistä sopiminen

10.4. Omavalvonta

Keski-Pohjanmaan ammattiopistolla on velvollisuus huolehtia opiskeluhuollon palveluiden järjestämisestä siten, että palvelut ovat opiskelijoille helposti saatavilla, tasa-arvoisesti ja laadukkaasti järjestettyjä. Vastuamme siitä, että opiskeluhoitosuunnitelma toteutuu ja opiskeluhoollon palvelut tuotetaan yhteistyössä opetustoimen ja sosiaali- ja terveystoimen opiskeluhoito-palveluista vastuussa olevien viranomaisten kanssa siten, että opiskeluhoollosta muodostuu toimiva ja yhtenäinen kokonaisuus.

Opiskeluhoollon tavoitteiden toteutumista seurataan puolen vuoden välein. Lukuvuoden päättyessä arvioidaan opiskeluhoollon tavoitteiden toteutuminen ja suunnitellaan seuraavan vuoden tavoitteet.

Tavoitteet 2021		Toimenpiteet
Opiskelijan osallisuuden ja hyvinvoinnin lisääminen	Ryhmäytymisen kehittäminen. Suunnitelma opiskelijoiden ryhmäytymisestä ja siihen opiskeluhoollon tarjonnan suunnittelu ja julkaisu, jota vastuuhjaajat voivat hyödyntää. Ryhmäytymispankki, josta voi varata ryhmäytymiseen tarkoitettuja toimintoja. Markkinointi ja tiedottaminen. Hyvinvointihetket tuotteistetaan, kootaan pankkiin ja tarjotaan myös niitä ryhmille. Jatkuvan ryhmäytymisen kehittäminen ja hyvien käytäntöjen koonti.	Ryhmäytymispankki Hyvinvointitapahtumat Laaditaan aikataulut ja tuotetaan materiaalit Yhdessä-Tillsammans ja Tukipolku-hankkeen ja oph toimijoiden kanssa.
Yhteisten käytäntöjen kehittäminen	Ammattikampuksen ja hyvinvointikampuksen opiskeluhoollon yhteisten käytäntöjen kehittäminen Poissaoloista aiheutuvat toimenpiteet (tuntimäärä - toimenpide?)	Yhteinen opiskeluhooltoryhmä käynnistyy ja luodaan yhdessä yhteiset toimintamallit
Oppivelvollisuuden laajentumisen mukanaan tuomiin haasteisiin vastaaminen.	Nivelohjaus, nivelkoulutus. tukitoimien kartoittaminen koko ikäluokan kouluttamiseksi.	Työryhmä tähän. Hanke tukena.
Liikkuvuuden lisääminen ja opiskeluhyvinvoinnin		Kpedu Moves hanke ja toimijat

kehittäminen asuntoloissa.		
-------------------------------	--	--

Opiskeluhollossa seurataan mm.

- Vuosittain asetettujen tavoitteiden toteutumista
- Opiskelijoiden terveyteen ja hyvinvointiin liittyviä asioita
 - Kokee terveydentilansa keskinkertaiseksi tai huonoksi %
 - Kohtalainen tai vaikea ahdistuneisuus, %
 - Ei ole saanut Tukea ja apua hyvinvointiin koulukuraattorilta, opettajalta, psykologilta lukuvuoden aikana, vaikka olisi tarvinnut %
- Opiskeluyhteisöön liittyvät asiat (% Kokee olevansa tärkeä osa luokkayhteisöä)
- Oppimisympäristöihin liittyvät tarpeet. (% Viihtyminen koulussa)
- Seuraamme myös neg. eronneiden opiskelijoiden määriä sekä opiskelijoiden keskeyttämisiä
- Valmistuneiden työttömyysluku (Reimari-tilasto)
- Tea-viisarin tuloksia
- Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuuskyselyn tuloksia
- Amispalautteita

Seurantatietoja käydään läpi

- opiskeluhoitoryhmissä,
- opiskelijakunnassa ja
- opiskeluhollossa kehittämispäivässä

Keskeisistä tuloksista tiedotetaan:

- Opiskelijoille, Wilma
- Huoltajille, Wilma
- Tarvittaville yhteistyökumppaneille
- Ohjausryhmälle.

10.5. Hyvinvoinnin vuosikello

AIKA TEEMAT	TAPAHTUMA OPISKELIJALLE, TOIMIJOILLE KOSKIEN OPISKELIJOITA	Vastuhenkilö
----------------	---	--------------

KESÄ-HEINÄKUU		
	Saattaen vaihtotiedot Wilmaan Siirtymätiedot Wilmaan	Ohr.
	Oppaiden päivitys	Ohr.
	Opiskeluhuollon arviointipäivä Villa Elba	ohr.
ELOKUU HYVÄT TAVAT RYHMÄYTYMINEN	Orientoituminen ja <u>Ryhmäytyminen</u> (toimipaikat)	Opettajat, opiskeluhoolto
	Haku perusopetuksen jälk. valmistavaan koulutukseen (Valma, Luva + 10 lk) o Valinnat julki o koulutus alkaa Jatkuva haku Jälkiohjauspäivä ammattikampuksella	Hakijapalvelut ja opot
	Ryhmäytymiset ja perehdyttämiset toimipaikoilla Opiskelijakunnan ryhmäytyminen Hyvät tavat -teemakuukausi	Vastuuohjaajat ja tutorit Opiskelijakunta
	Opiskeluhuollon esittelyt	Opiskeluhooltohenkilöstö
	<u>HOKS-keskusteluissa Ammattiosaajan työkykypassi</u>	
SYYSKUU		
Hyvinvointi ja vapaa- aika Savuttomuus		
	8.9.2021 klo 12–15.30 BeActive Suunnistus (Ulkona, sisällä, kaupunki) Liikuntatoimen esittelyä, Kepli, Akatemia	Vastuu Anne E, Päivi, liikuntatoimi Carita Laitala, Satu Sundell, liikuntatutorit
	<u>Nälkäpäivä (SPR)</u>	
	Liikunta, harrastukset ja niiden esittelyä henkilökunnalle työkykypassin mahdollisuuksien esittelyä.	Työryhmä Opiskelijakunta
	HOKSin laatiminen opiskelijoiden ja huoltajien kanssa Erityisen tuen tarve Oppimisvalmiuksia tukevat opinnot	Vastuuohjaajat, erityisopettajat, tarvittaessa opiskeluhoollon toimijat, SAKU yhdyshenkilö Leila

	Opiskelijoiden jalkapallo- ja salibandyjoukkueiden kerääminen elokuussa, karsinta-/loppusarjat koripallossa syyskuussa, salibandyssä marras-tammi-maaliskuussa	
	Opiskeluhooltoryhmän kokous Luonnonvara-ala Ammattikampus	Opiskeluhoollon koordinaattori sihteerinä kokoaa, puheenjohtajina toimialapäälliköt
	Opiskeluhoollon ohjausryhmä	Opiskeluhoollon koordinaattori sihteerinä kokoaa, puheenjohtajana rehtori
	Toimipaikkojen opiskelijakuntien hallituksen edustajien valinta ja tehtäväkuvien määrittäminen. Toiminnan aktivointi ja lukuvuoden suunnittelu (mitä hallituslaiset itse haluavat toteuttaa opiskelijoiden viihtyvyyden ja osallisuuden lisäämiseksi) Tapahtuman tai tempauksen suunnittelu ja toteutus Ajankohtaisia asioita kehittämisideoita.	Toimipaikkojen opiskelijakuntien vastuuhenkilöt sekä Laura

11. LINKKEJÄ OPISKELUHUOLTO

- [Yhteisöllinen opiskeluhoolto](#)
- [Yksilökohtainen opiskeluhoolto](#)
- [Alaikäisen itsenäisen päätöskyvyn arviointi terveydenhuollossa](#)
- [Kouluterveydenhuolto](#)
- [Opiskeluterveydenhuolto](#)
- [Opiskeluhoollon lomakkeita](#)
- [Opiskeluhoollon lait](#)
- [Opiskeluhoollon oppaat](#)

TERVEYS

<https://thl.fi/fi/aiheet> <https://www.terveyskyla.fi/>

[FinFami – Oppaat](#)

OPPIMISVAIKEUDET

<https://kuntoutussaatio.fi/oppimisentuki/menetelmat/>

<https://oppimisvaikeus.fi/materiaalit/materiaaleja/oppimisvaikeuksien-tunnistaminen/>

<https://oppimisvaikeus.fi/tietoa/linkkihakemisto/oppiminen/>

<https://oppimisvaikeus.fi/tietoa/linkkihakemisto/apuvalineita-ja-tietokoneohjelmia/>

<https://oppimisvaikeus.fi/tietoa/linkkihakemisto/selkokielisia-sivustoja/>

Yleistä oppimisvaikeuksista

Miten selvitä oppimisvaikeuksien kanssa? Lukemisen- ja kirjoittamisen vaikeudet Tarkkaavuuden pulmat

Kielelliset vaikeudet Matematiikan osaamisen vaikeus Hahmottamisen vaikeus Motorinen vaikeus

Oppimisvaikeudet, Niilo Mäki Instituutti Kuntoutussäätiö: oppimisvaikeus.fi

Kuntoutussäätiön kehittämä Oppimisvaikeuksien tunnustuslista Erilaisten oppijoiden liitto

Lukivaikeudet, Lukimat

Opas lukivaikeudesta nuorille Lukemisen- ja kirjoittamisen vaikeudet Lukivaikeus osa 1. Veijo Turpeinen

Lukivaikeus osa 2 Veijo Turpeinen ADHD-liitto

ADHD työelämä ja opiskelu -seminaarin tallenteet ja luentodiat Autismi- ja Aspergerliitto

ADHD-opiskelija osa 1, Päivi Pietiläinen

Vinkkejä käytännön tilanteisiin ADHD-opiskelijan opetuksessa osa 2, Päivi Pietiläinen Laaja-alaiset

oppimisvaikeudet työelämässä 2017 (KELA)

www.kaapeli.fi/dysfasia https://www.lukihero.fi/ www.papunet.net www.datero.fi

MIELENTERVEYS

www.mielenterveystalo.fi

www.nyyti.fi

<https://www.yeesi.fi/>

SAVUTTOMUUS

www.stumppi.fi

www.lopettaja.fi

www.smokefree.fi

www.tyokalupakki.net

www.savutonsuomi.fi

www.stm.fi/julkaisut

www.eroontupakasta.fi

www.tupakkaverkko.fi

PÄIHDELINKIT

www.varjomaailma.fi

www.paihdelinkki.fi/tietopankki

www.ehyt.fi/

<https://paihdelinkki.fi/>

www.irtihuumeista.fi

ITSELUOTTAMUS, ITSETUNTO

www.mll.fi

www.nyyti.fi

<https://mieli.fi/fi/mielenterveys/itsetuntemus/hyv%C3%A4-itsetunto-optimistista-realismia>

LIIKUNTA

www.ukkinstituutti.fi

<https://www.tyokykypassi.fi/>

KIUSAAMINEN

https://minedu.fi/artikkeli/-/asset_publisher/kiusaamisen-ehkaisyyn-ja-koulurauhan-edistamiseen-uusia-keinoja

<http://www.kivakoulu.fi/vanhemmille> <https://www.mll.fi/>

<https://mieli.fi/fi/kehitt%C3%A4mist%C3%A4mistoinninta/mielenterveysosaaminen/nuoren-mielen-ensiasiapu/kiusaamiseen-puuttaminen-koulussa>

VERKOSSA TAPAHTUVA KIUSAAMINEN

<https://empatiapakkaus.fi/>

<https://www.nuortanelama.fi/elavaa-elamaa/netti-ja-media/nettikiusaaminen-521>

<https://www.youtube.com/watch?v=XzgLL2i-mZY>

YHTEISÖLLISYYS

www.nuortenakatemia.fi

<https://www.oph.fi/fi/uutiset/2019/selvitys-uudistuva-ammattillinen-koulutus-haastaa-oppilaitoksia-muuttumaan>

YSTÄVÄT, YKSINÄISYYS

www.nyyti.fi

www.mtkl.fi/tietopankki/arjessa_selviytyminen/yksinaisyys

JÄNNITTÄMINEN, SOSIAALISTEN TILANTEIDEN PELKO, AHDISTUS

https://www.mielenterveystalo.fi/aikuiset/itsehoito-ja-op-paat/itsehoito/sosiaalisen_jannituksen_omahoito/Pages/default.aspx

<https://mieli.fi/fi/mielenterveys/mielenterveyden-h%C3%A4iri%C3%B6t/sosiaalisten-tilanteiden-pelko-rajoittaa-el%C3%A4m%C3%A4%C3%A4>

<https://masennusinfo.fi/ahdistuneisuushairiot/sosiaalisten-tilanteiden-pelko/>
https://www.mielenterveystalo.fi/aikuiset/itsehoito-ja-op-paat/itsehoito/Ahdistuksen_omahoito/Pages/default.aspx

SYÖMISHÄIRIÖT

https://www.mielenterveystalo.fi/nuoret/tietoa_mielenterveydesta/nuorten_mielenterveysongelmat/Pages/syomishairiot.aspx

SEKSUAALISUUS

www.vaestoliitto.fi/nuoret

SEURUSTELU

<https://www.nuortennetti.fi/ihmissuhteet/seurustelu/>

ITSEMÄÄRÄMISOIKEUS, SEKSUAALIOIKEUDET

<https://www.vaestoliitto.fi/seksuaalisuus/seksuaalioikeudet/>

<https://www.thinglink.com/scene/1321349478673809411>

<https://www.thinglink.com/scene/1320438639355756545>

THL:n [Lomake opiskeluhuollon ja sen johtaminen kehittämiseksi \(pdf\)](#)

https://issuu.com/kpedu/docs/opiskelijan_ ja_huoltajan_opas_2020_web